

STJERNEN

144. ÅRGANG · NUMMER 9 · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · SEPTEMBER 1995

STJERNEN

SEPTEMBER 1995

Forsiden:

I midten af 1800-tallet indledte prædicator Brigham Young missioneringen blandt Hopi- og Navajo-indianerne.

Disse tidlige kontakter resulterede i en del omvendte. I dag er mange af deres børnebørn og oldebørn sidste dages hellige kunstnere, hvis værker opkøbes af kunstgallerier over hele verden.

(Se »Sydvestlige USA: Sidste dages hellige indianeres kunst,« side 34). Blandt de første omvendte var Hopi-høvdingen Tuba, der senere modtog sin begavelse i templet i St. George.

På dette maleri fra 1982, som er malt af John Jarvis, møder høvding Tuba den sidste dages hellige missionær Jacob Hamblin ved Little Colorado River.

Bagsiden:

Øverst til venstre: *Tre grader af herlighed*, af Les Namingha.

Øverst: *Squashblomstskæde*, af Wayne Sekaquaptewa. Wayne Sekaquaptewa, der er en trofast sidste dages hellig, har udviklet en teknik, hvorved et lag sølv lægges oven på et andet, som er blevet bearbejdet og iltet. Det nederste lag ses gennem mønstret i det øverste lag.

Herover nederst: *Ekko af de gamle*, af Lucy Leuppe McKelvey. Ved hjælp af traditionelle symboler fra sydvestamerikanske indianerstammer skildrer søster McKelvey beretninger fra Mormons Bog. De små klippehytter på siden af krukken repræsenterer stammeforfædrene, »de gamle,« eller de fordums profeter.

Nedenfor til venstre: *Noa og arken*, af familien Eugene og Isabelle Naranjo. Tre generationer af familien Naranjo arbejdede sammen om at skabe Noa og hans familie i lertøj.

Børnestjernens forsider:

Den 11-årige australske tv-personlighed Matthew Krok (her sammen med sin mor) øver sig flittigt på en ny sang.

Se »Matthew Krok fra Castlereagh i Australien,« side 2.

(Foto: Venligst udlånt af familien Krok).

ARTIKLER

BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB DENNE UDSØGTE TID

PRÆSIDENT GORDON B. HINCKLEY 2

ÅNDENS RØST PRÆSIDENT JAMES E. FAUST 16

HØJTLESNING FRA SKRIFTERNE PERRY OG JANA BRÄTT 24

TJEKKOSLOVAKIET VAR HENDES MISSION

RUTH MCOMBER PRATT OG ANN SOUTH NIENDORF 26

DIT ÆGTESKAB OG BJERGPRÆDIKENEN PAUL K. BROWNING 28

ENGLE VED MIN SIDE LARA MAYO BANGERTER 33

SYDVESTLIGE USA:

SIDSTE DAGES HELLIGE INDIANERES KUNST,

HELLIGE FORBINDELSER 34

ISÆR FOR UNGE

FRA MIN SJÆLS INDERSTE HARPEL PATICAWEN 8

KALDET TIL AT VIDNE: KIRKEN FØRES TIL ESTLAND

BARBARA LEWIS 10

IKKE NOGET AT LE AD CAMILLE NUGENT 14

HOLD DIG FRA DET ÆLDSTE H. BURKE PETERSON 42

I SIN FARS FODSPOR JANET THOMAS 46

FASTE PUNKTER

KOMMENTARER FRA LÆSERNE 1

BESØGSLÆRERINDEBUDSKABET:

»MER RENHED I SJÆLEN« 25

BØRNESTJERNEN

NYE VENNER:

MATTHEW KROK FRA CASTLEREAGH I AUSTRALIEN

RICHARD M. ROMNEY 2

VEND ÆREFULDT TILBAGE ÆLDSTE ROBERT D. HALES 5

SANG: TRO BEATRICE GOFF JACKSON OG MICHAEL FINLINSON MOODY 6

BARE FOR SJØV: SKRIFTSTEDSHISTORIELABYRINT 8

FÆLLESTID: JEG TROR, AT JESUS VIL KOMME IGEN

SUSAN L. WARNER 10

FIKTION: GENERALEN ALMA J. YATES 12

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley,
Thomas S. Monson, James E. Faust.

De Tolvs Kvorums: Boyd K. Packer, L. Tom Perry,
David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M.
Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard,
Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D.
Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring.

Redaktion: Joe J. Christensen

Vejledere: Spencer J. Condie, John H. Groberg

Curriculum Department:

Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

International Magazines:

Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktør: David Mitchell
Assisterende redaktør for Børnestejernen: DeAnne
Walker
Planlægning: Maryann Martindale
Tidsskriftsassistente: Beth Daley

Design:

Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Designer: Shari Cook
Redaktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Denise Kirby,
Matthew Maxwell

Abonnementafdeling:

Leder: B. Rex Harris
Distributionschef: Kris Christensen
Managere: Joyce Hansen, Kent H. Sorensen

Stjernen: Redaktør: Carsten Gram

Kirkeby: Susanne Perkins

Redaktionen adresse: Translation Division
Hans Egedes Gade 2, 1. · DK-2200 København N
Tlf. 31 39 13 66, fax 31 39 13 67

Distribution:

Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9 · DK-3540 Lyngø
Tlf. 42 18 77 27, fax 42 18 79 82

© 1995 by Corporation of the President of The
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Eftertryk forbudt

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på
dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk,
japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk,
samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk;
hver anden måned på indonesisk og thalandsk;
kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekisk og
ungarsk.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published monthly
by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,
90 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150.
Second-class postage paid at Salt Lake City, UT
84150. Subscription price \$ 10.00 per year, \$ 1.00 per
single copy. Thirty days' notice required for change of
address. When ordering a change, include address label
from recent issue; changes cannot be made
unless both the old address and the new are included.
Send USA and Canadian subscriptions and queries to
Church Magazines, 50 East North Temple Street,
Salt Lake City, Utah 84150, USA. Subscription
information telephone number: 801-240-2947

POSTMASTER: Send address changes to IM at 50
East North Temple Street, Salt Lake City, Utah
84150, USA.

Abonnement:

12 numre DKK 80,- (inkl. moms og porto).
Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions
Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngø.
USA og Canada: US \$ 10,00. (Surface mail).
Udkommer 12 gange om året

Printed by: BG Offset · DK-3500 Værløse · Danmark
ISSN 0900-2545 · 95989 110

PÅ MIT EGET SPROG

LEVENDE PROFETERS RÅD

Jeg er taknemlig for *Tāhuhu* (tongansk), som
giver mig belæringer og vejledning fra
Brødrene på mit eget sprog. Hver måned er
budskaberne og artiklerne med til at give
mig sjælefred, styrke min tro, øge min
kendskab om evangeliet og minde mig om
skrifternes betydning.

Når jeg har læst tidsskriftet, fortæller jeg
mine venner om dets budskaber og vejled-
ning. Når jeg skal ud på en længere rejse,
tager jeg ofte *Tāhuhu* med på turen.

Artiklerne i *Tāhuhu* er en stor velsignelse
for mig og min familie, fordi de vejleder os i
hverdagen.

Saiatua 'eulua Fa'apoi

Tiitirangi Ward

Henderson Stav, Auckland, New Zealand

DELER EVANGELIETS BUDSKAB

Jeg blev døbt i begyndelsen af 1990. Noget
af det, der hjalp mig med at få et vidnesbyrd
om Kirkens sandhed, var præsident Ezra
Taft Bensons budskab fra Det Første Præsi-
dentskab, »Det der er til størst gavn,« i fe-
bruarnummeret af *Liahona* (spansk) i 1990.
Hans budskab fik mig til at indse, hvor vig-
tigt det er for alle Guds børn at kende sand-
heden.

Som fuldtidsmissionær benytter jeg nu
Liahona, når jeg deler evangeliet med an-
dre, der søger et vidnesbyrd om sandheden.

Jeg værdsætter den fornyede styrke, jeg
får, hver gang jeg læser tidsskriftet.

Ældste Carlos Luis Rondón

Maracaibo missionen, Venezuela

Jeg er min himmelske Fader taknemlig, for-
di han hver måned giver mig mulighed for
at læse et så godt tidsskrift som *Liahona*
(spansk). Det er en stor trøst at vide, at jeg
kan søge levende profeters råd i den daglige
kamp mod verdslige fristelser.

Daniel Carbajal Barron

Iztacalco Ward

Iztapalapa Stav, Mexico City, Mexico

ET STORT EKSEMPEL

Jeg blev dybt rørt over Vernon L. Hills arti-
kel »En 45 år gammel tiendeopførelse« i
decembernummeret af *Liahona* (spansk) i
1994. Artiklen berettede om søster Lukasova,
der, skønt hun boede i Tjekkosllovakiet og
havde været isoleret fra Kirken i alle de
mange år, trofast havde sat sin tiende ind på
en bankkonto. Denne gode søsters tro, ær-
lighed og lydhed er et eksempel for os
alle.

Jeg vil opfordre Kirkens medlemmer til
omhyggeligt at læse Stjernen. Den inde-
holder vejledning fra Brødrene og eksem-
pler på retskaffen levevis, som vil hjælpe os
til at udvikle os åndeligt og styrke vores
vidnesbyrd.

Aida Puche de Muñoz

Villa Olga Ward

Santiago Syd Stav,

Den Dominikanske Republik

Denne udsøgte tid

Præsident Gordon B. Hinckley

Jeg føler stor og inderlig taknemlighed for Kirkens unge, og jeg nærer stor optimisme med hensyn til dem. Når dette er sagt, ønsker jeg ikke dermed at sige, at det står fint til med dem alle. Der er mange, som har problemer, og mange, som langt fra lever op til de høje forventninger, vi har til dem.

Men på trods af det nærer jeg stor tillid til Kirkens unge som et hele. Jeg betragter jer som den bedste generation i hele Kirkens historie. Jeg må rose jer, og mit hjerte er fuld af kærlighed, respekt og beundring for jer.

For længe siden kom Peter med en storslået, profetisk udtalelse: »I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddomsmagt, han som kaldte jer ud af mørket til sit underfulde lys« (1 Pet 2:9).

Jeg kender ikke nogen anden udtalelse, som bedre beskriver jer, eller som sætter et højere ideal, som I kan forme jeres liv efter.

**Dette er den mest storslåede
tidsalder i verdenshistorien, og I,
vore unge, nyder godt af den.**

**Vi nyder i dag en storslået
åbenbaring af kundskab, lys og
sandhed gennem Jesu Kristi
gengivne evangelium.**

FOTO: JOHN SNYDER

For noget tid siden læste jeg et læserbrev, som var meget kritisk overfor Kirken. Det indeholdt et spørgsmål, der lød nogenlunde sådan her: »Hvornår vil mormonerne holde op med at være anderledes og i stedet blive en del af det almindelige amerikanske samfund?«

Omkring samtidig modtog jeg en kopi af en tale, som senator Dan Coats fra Indiana havde holdt. Han talte om en rapport om den amerikanske ungdoms problemer. Den rapport konkluderede:

»Selvmord er nu den næststørste dødsårsag blandt unge ... Hvert år bliver mere end en million teenage-piger gravide. 85% af de teenage-drenge, som gør teenage-piger gravide, forlader dem sidenhen ...

Mord er nu den førende dødsårsag blandt 15-19 årige børn fra minoritetsgrupper ...

Hvert år koster narkotikamisbrug af hårde stoffer mange ganske unge ofre. En tredjedel af gymnasieeleverne er fulde hver uge.«

Rapporten drog en rystende konklusion. Den sagde: »Den mest grundlæggende årsag til lidelserne ... er en udbredt selvdestruktiv *adfærd*. Druk. Narko. Vold. Seksuel løssagtighed. En adfærds- og troskrise. En karakterkrise« (*Imprimis*, september 1991, s. 1).

Da jeg læste de udtalelser, sagde jeg til mig selv: »Hvis det er det almindelige amerikanske samfunds unge, så vil jeg gøre alt, hvad jeg kan for at overtale og opfordre vore unge til at holde sig langt fra dem.«

I unge mænd er et kongeligt præsteskab. Når I er værdige, kan I nyde tjenende engles trøst, beskyttelse og vejledning. Ingen jordiske konger nyder så store velsignelser.

Jeg ved da godt, at der er millioner af unge fra hver eneste nation i verden, som lever et godt og sundt liv. Men ingen kan ignorere den kendsgerning, at der verden over hersker en epidemi, som berører millioner af unge. Det er en sygdom, som er resultatet af tab af værdier og en forkastelse af moralske normer.

Jeg vil gerne vende tilbage til Peters storslåede udtalelse og give jer en udfordring: »I er en udvalgt slægt.« Det er så sandt, som det er sagt. På trods af alle de problemer, som vi har, så tror jeg på, at dette er den mest storslåede tid i hele verdens historie. Og I unge i denne generation er en del af det hele. I nyder godt af den. Dens frugter kan velsigne jeres tilværelse, hvis I blot vil gribe dem og leve værdigt til at modtage dem.

I dag nyder vi større komfort, større muligheder og større velsignelser i form af videnskab og forskning end nogen tidligere generation i hele verdenshistorien. Jeg ved ikke, hvorfor jeg er blevet så velsignet at få lov til at blive født i denne udsøgte tid. Men jeg er dybt taknemlig for det. Og det håber jeg også, at I er.

Oveni denne opblomstring af viden af Jesu Kristi evangelium også

blevet gengivet. Alle tidligere udelingers principper, magter, velsignelser og nøgler er blevet gengivet til jorden. Gennem tydelig åbenbaring har vi modtaget kundskab om, at Gud vor evige Fader og hans elskede Søn, Frelseren og Forløseren, lever.

Johannes Døber har besøgt jorden og overdraget Arons præstedømme med »nøglerne til engles betjening og til omvendelsens evangelium og til dåb ved nedsænkning til syndernes forladelse« (L&P 13:1).

Peter, Jakob og Johannes har gengivet den guddommelige magt til jorden, som de selv modtog fra Jesus Kristus, da han i sin tid sagde til dem: »Jeg vil give dig nøglerne til Himmeriget, og hvad du binder på jorden, skal være bundet i himlene, og hvad du løser på jorden, skal være løst i himlene« (Matt 16:19).

Som en del af denne åbenbaring af kundskab, lys og sandhed har vi også modtaget Mormons Bog, et vidnesbyrd om Guds Søns eksistens.

I er i sandhed en udvalgt slægt. Jeg håber, at I i jeres hjerter vil føle en overvældende taknemlighed, fordi Gud har gjort det muligt for jer at komme til jorden i denne fantastiske tidsalder i verdenshistorien.

I unge mænd er et kongeligt præsteskab. I har modtaget det samme præstedømme, som Johannes Døber benyttede, da han døbte Jesus fra Nazaret. Når I er værdige, kan I nyde tjenende engles trøst, beskyttelse og vejledning. Ingen jordiske konger nyder så store velsignelser. Lev for dem. Vær værdig til dem.

Peter taler om »et helligt folk,« de helliges forsamling, mænd og kvinder, som vandrer i hellighed for ham og ser hen til Jesus Kristus som deres Frelser og Konge. Hvilket herligt privilegium at nyde statsborgerskab blandt dette hellige folk. Forklejn aldrig dets rettigheder, privilegier og ansvar.

Peters sidste beskrivelse er »et ejendomsfolk.«

Som hans ejendomsfolk er I noget særligt. Hvis verden fortsætter sin nuværende tendens, og hvis I forbliver lydige mod Kirkens lære og principper, vil I virke anderledes i andres øjne.

Som sidste dages hellige er I blevet belært om værdier af guddommelig oprindelse. Disse værdier bygger på de bud, som Herren skrev på stentavler, da Moses talte med Jehova på bjergtet. I kender dem.

De værdier, som I er blevet belært om, bygger ligeledes på de saligpriser, som Jesus forkyndte for folket. Disse og andre af hans belæringer danner et etisk regelsæt, et værdisæt og en sæt af guddommelige læresætninger, som I kender, og som I er bundet af.

Til disse er blevet føjet nutidig åbenbarings principper og bud.

Sammen bør disse grundlæggende, guddommelige principper, love og befalinger udgøre jeres værdinormer. Hvis I vil forme jeres liv efter deres mønster, lover jeg jer, at I vil finde fred og lykke, vækst og fremgang. Hvis I derimod ikke lever op til dem, vil I finde skuffelser, sorg, elendighed og tragedie.

I kan ikke ustraffet følge skikke, der er ude af trit med de værdier, som I er blevet belært om. Jeg udfordrer jer til at hæve jer over omverdenens tarvelige elementer.

I kan ikke tillade jer at drikke øl eller spiritus, som vil berøve jer jeres selvkontrol. I kan ikke ryge tobak, og stadig leve op til de værdier, som Herren har udstukket til vejledning for jer. I bør sky brugen af narkotika, som I ville sky en frygtelig sygdom.

I kan ikke tillade jer at beskæftige jer med pornografi i nogen form. I kan simpelthen ikke tillade jer at hengive jer til umoralske handlinger eller slække på jeres seksuelle tilbageholdenhed.

De følelser, som rører sig i jer, og som gør drengene tiltrækkende for piger og piger tiltrækkende for drenge, er en del af den guddommelige plan, men de skal beherskes, dæmpes og holdes under kontrol, ellers vil de knuse jer og gøre jer uværdige til mange af de store velsignelser, som Herren har i vente til jer.

I kan ikke tillade jer at snyde i skolen eller stjæle i butikkerne eller noget andet i den stil.

I kan heller ikke tillade jer at gøre noget, som ikke er i harmoni med de forskrifter, lærdomme og principper, som himlens Gud har givet, fordi han elsker jer og ønsker, at I skal leve rige og meningsfulde liv.

I kan heller ikke tillade jer at spille jeres dyrebare tid på at glo på de ligegyldige og skadelige programmer, som det meste af fjernsynets programflade består af. I har bedre ting at tage jer til. Den verden, som I skal leve i, er meget konkurrencepræget. I må uddanne jer så meget, I kan, for-

bedre jeres færdigheder og skærpe jeres evner, så I kan påtage jer ansvarsfulde stillinger i det samfund, som I vil blive en del af.

Jeg vil opfordre jer til at tænke over jeres plads i vor himmelske Faders plan og de store muligheder, I har for at udrette godt i løbet af det liv, som han har skænket jer. I skal vide, at vi elsker jer. Vi værdsætter jer. Vi har tillid til jer, for vi ved, at I om ikke så lang tid skal overtage ledelsen af denne kirke og andre store ansvar, som vil blive lagt på jer i den verden, som I lever i.

I må uddanne jer så meget,
I kan, forbedre jeres færdig-
heder og skærpe jeres evner,
så I kan påtage jer ansvars-
fyldte stillinger i det samfund,
som I vil blive en del af.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Skønt denne tale mest er rettet til Kirkens unge, så gælder præsident Hinckleys råd alle sidste dages hellige: De grundlæggende, guddommeligt åbenbarede principper, love og befalinger bør udgøre vore værdinormer.
2. Dette er den mest storslåede tidsalder i verdenshistorien, og vor tids unge er en udvalgt slægt.
3. Vi nyder i dag en storslået åbenbaring af kundskab, lys og sandhed gen-

- nem Jesu Kristi gengivne evangelium.
4. For at finde fred og lykke, vækst og fremgang må vi hæve os over denne verdens tarvelige elementer og ikke hengive os til skikke, som er ude af trit med de værdier, vi er blevet belært om.
  5. Gud har givet os principper, vi skal efterleve, fordi han elsker os og ønsker, at vi skal leve rige og meningsfyldte liv.
  6. Henvendt til Kirkens unge sagde præsident Hinckley: »I skal vide, at vi elsker jer. Vi værdsætter jer. Vi har tillid til jer.« □

FRA MIN SJÆLS INDERSTE

Harpel Paticawen

Jeg blev døbt den 12 juli 1992, en måned før min 17 års fødselsdag, og blev medlem af Pacdal Ward i Baguio Stav på Filippinerne. Min dåb var den bedste fødselsdagsgave, jeg nogensinde har fået.

Skønt jeg havde et vidnesbyrd, da jeg blev døbt, følte jeg et inderligt ønske om at få en dybere forståelse af evangeliet og et stærkere vidnesbyrd om Kirken. Men det var en svær tid i mit liv. Det syntes, som om mit vidnesbyrd blev angrebet fra mange sider.

Min bedstemor søgte ofte at hindre mig i at helligholde sabbatten. Hun brød sig ikke om, at min søster Mila og jeg brugte så mange penge på at komme til og fra Kirke. Vores hus lå langt fra kirkebygningen, og transporten derhen var dyr. Men i mine øjne var værdien af Guds ord, som jeg modtog i Kirken, mange, mange gange større end de penge, vi brugte på at komme derhen!

Jeg havde det også svært med min omgangskreds. Blandt mine venner var der fire unge mænd, som var

medlem af et andet trossamfund. De fremlagde ofte lærdomme fra Bibelen. Da de fandt ud af, at jeg var mormon, gav de mig en pjeces, som hævdede, at vores kirke ikke er kristen. De følte oprigtigt, at de hjalp mig ved at give mig denne pjeces.

Jeg var interesseret, så jeg begyndte at læse pjecen. Den indeholdt mange nedsættende og negative udtalelser om vores kirke. Da jeg læste det, fyldtes mit hjerte af forvirring og tvivl med hensyn til Kirken. Jeg ønskede at tro, at Kirken var sand – jeg havde haft mange pragtfulde oplevelser, mens jeg studerede evangeliet og kom til Kirkens møder. Men nu var jeg så forvirret, at jeg begyndte at tvivle. Det var, som om min sjæl begyndte at flakke om. Jeg holdt op med at komme i Kirken og læse i Mormons Bog. Jeg var bange.

Til sidst besluttede jeg, at jeg ikke på egen hånd kunne gøre en ende på min forvirring. Jeg henvendte mig til Joey, en af de venner, som havde givet mig pjecen, og fortalte ham, hvad jeg følte. Eftersom han var kristen,

foreslog han, at vi skulle bede. I sin bøn bad han Gud om at hjælpe mig med at forstå sandheden og få fred i sindet.

Da han var færdig, følte jeg mig inspireret til selv at bede om hjælp. Joey havde lært mig noget værdifuldt: Midt i al min forvirring havde jeg ikke gjort mig den ulejlighed at bede. Hvor jeg dog skammede mig! Hvorfor havde jeg dog ikke bedt? Jeg var jo sidste dages hellig – men en letpåvirkelig hellig, som lod sig slå ud af lidt modgang. Da jeg gik hjem den dag, havde jeg en bøn i hjertet om, at Gud ville fortælle mig sandheden.

Han svarede mig. Jeg kan ikke fortælle jer præcis hvordan, for det, jeg følte, kom fra min sjæls inderste. Men jeg vidste, og jeg erklærer frimodigt, at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige rummer Jesu Kristi evangeliums fylde. Den er sand!

Til de unge i Kirken overalt i verden, som måske måtte blive forvirret, vil jeg sige: Glem ikke at bede! Gud vil besvare jeres bønner. □

KALDET TIL AT VIDNE

KIRKEN FØRES TIL ESTLAND

Barbara Lewis

FOTO: VENIGST UDLÅNT AF FAMILIEN OG MAREN YOUNCE
GRAFIK: NEIL BROWN

Jaanus Silla gik i skolens afgangsklasse i Harjumaa i Estland, da han begyndte at gøre sig alvorlige tanker om religion. Selv om Jaanus boede i et land, som betragtede gudsdyrkelse med foragt, vidste han alligevel lidt. Hans mor havde lært ham at tro på Gud. Da han var lille, havde de nogle gange besøgt en kristen kirke til jul, når de havde pyntet deres juletræ med lys og ventet på Jöuluvana, som er Estlands svar på julemanden. Da Jaanus kort forinden tænkte over sin fremtid, bad han tilmed for første gang. Han husker sin bøn, som var kort, men oprigtig: »Himmelske Fader, hvis du virkelig findes, så hjælp mig.«

Han gjorde sin skolegang færdig og fik arbejde hos en fotograf, hvor han fremkaldte film og lærte at fotografere, men han fortsatte sin søgen efter åndelig sandhed. I mellemtiden var de politiske omvæltninger så småt begyndt at ryste dagliglivet i Estland. For første gang begyndte folk åbent at udtrykke mistillid til regeringen.

En aften løb Jaanus og nogle af hans venner hen til et patriotisk møde, mens de bar på et blafrende estisk flag. Vrede politibetjente fik øje på flaget og løb efter dem. Politiet fangede dem og flåede flaget i stykker, men Jaanus og hans venner slap med en advarel. Politiets behandling af dem viste, at alt var begyndt at vende sig til det bedre.

»Der hersker en særlig stemning i Estland,« forklarede Jaanus senere begejstret sin mor. »Folk er patriotiske. Vi fornemmer alle en ny varme og glæde.«

Så, et par uger før julen 1989, traf Jaanus den 30-årige Enn Lembit, som sagde: »Jeg har et nyt vidnesbyrd om Kristus og om, hvad profeter i vore dage siger. Kom hjem til mig og hør det vidunderlige budskab.«

»Tænk engang,« funderede Jaanus, »en profet, som taler til folk på jorden i dag!«

Det kildrede i kroppen på ham, da han og hans venner tog hen til møde i Enn Lembits lejlighed.

Estland er et af de baltiske lande, som blev selvstændige, da Sovjetunionen gik i opløsning.

Estland, som ligger lige syd for Finland, er et lille land med knap 1,5 millioner indbyggere.

Kort før Estland blev et selvstændigt land, var en af de møder, hvorpå folk fredeligt kunne udvise deres patriotiske sindelag, at deltage i store forsamlinger, hvor man sang fædrelandssange.

Nu kan esterne frit lytte til missionærerne og overvære Kirkens møder.

Ved dette første møde forklarede Enn Lembit: »Min svigerfar, Valterti Röttsä, blev omvendt til mormonkirken i Finland. Han vendte hjem til sin familie i Estland med lommerne fulde af litteratur om mormonerens tro.« Enns øjne strålede af begejstring, mens han fortalte Jaanus og de andre i den lille stue om evangeliets budskab.

En time inde i mødet foreslog bror Uusituba, en forretningsmand fra Finland, at de skulle bede og spørge Gud, om kirken var sand.

Jaanus tænkte: »Jeg føler mig godt tilpas i dette hjem, og jeg synes om det, han fortæller.« Mens de bad, følte han en indre varme og troede på, at evangeliet var sandt. Jaanus gik hjem og fortalte sin mor nyheden, og sammen var de til stede ved det første nadvermøde, som blev afholdt i Estland.

Den 16. december 1989 blev Enn Lembit som den første døbt på estisk jord. Jaanus og hans mor blev døbt den 6. januar 1990.

Jaanus og hans ven Urmas Raavik, som begge var begejstrede over deres nyfundne tro, besluttede, at de måtte udbrede evangeliet. De talte med mindst 50 mennesker på gaden og bankede på 20 døre. De gjorde deres bedste for at tale som missionærer, og de fortalte beretningen om Joseph Smith og om Mormons Bog. Missionærerne spurgte senere Jaanus: »Hvorfor gjorde du det? Hvem gav dig myndighed til at virke som missionær?«

»Vi ved fra vores studium af Bibelen, at enhver skal være missionær,« svarede Jaanus. »Jeg nærer allerede et stærkt ønske om at tjene. Det er svært at vente, indtil jeg bliver kaldet som missionær.«

Ældsterne smilede. »Nu hvor vi bringer evangeliet til denne nye mission, må vi træde varsomt og kun arbejde med henvisninger fra medlemmerne,« forklarede de. Præsident Steven R. Meacham fra Helsinki Øst-missionen i Finland sagde, at det var me-

get vigtigt for at få Kirken anerkendt af regeringen. Missioneringen skulle foregå diskret, så ingen tog anstød af det. Fra da af arbejdede Jaanus og Urmas sammen med missionærerne.

Estland blev indviet til forkyndelsen af evangeliet af ældste Russell M. Nelson fra De Tolvs Kvorum i foråret 1990. Den 29. juni anerkendte regeringen officielt Kirken.

Landets love fordrede, at et estisk medlem af Kirken, som ikke sad i det estiske grenspræsidentskab, underskrev Kirkens ansøgning om anerkendelse. Præsident Mecham spurgte Jaanus, om han ville være Kirkens talsmand, som skulle bære vidnesbyrd for kirkeministerien og underskrive ansøgningen.

Jaanus var overrasket. »Det er der da mange andre, som kunne gøre.«

»Vi vil gerne have, at du, Jaanus, bliver den, som får fuldmagt til at underskrive dokumentet, fordi du har udvist store evner som leder,« svarede præsident Mecham.

Jaanus bar vidnesbyrd for kirkeministerien, at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige var en lovlig kirke, som arbejdede for at hjælpe landets indbyggere, og at dens programmer ikke var i modstrid med nogen af regeringens love.

Da Jaanus tog fyldepennen, huskede han, at han havde deltaget i Kirkens første møde i Estland, overværet det første officielle nadvermøde og var en af de første unge, som blev døbt. Tyve andre skrev deres navne under hans. □

Jaanus tjente i Salt Lake City missionen i Utah og læser nu på Brigham Young University i Provo i Utah.

(Uddrag fra Young Lions: Ordinary Kids with Extraordinary Courage, Deseret Book Company, 1993).

Yderst til venstre: Ældste Russell M. Nelson (stående til højre) fra De Tolvs Kvorum indviede Estland til evangeliet forkyndelse i foråret 1990.

Han blev ledsaget af ældste Hans B. Ringger (stående i midten), som på det tidspunkt var områdepræsident i Europa. Jaanus knæler forrest til venstre.

Øverst til venstre: Jaanus hjalp fuldtidsmissionærerne med at udbrede evangeliets budskab.

Herover: Jaanus, der har fuldført sin fuldtidsmission, læser nu på Brigham Young University.

IKKE NOGET AT LE AD

Camille Nugent

En dag bad religionslæreren i den fjerdeklasse, som jeg gik i hjemme på Jamaica, alle os børn om at fortælle om vores tro. Eftersom jeg var den eneste mormon på skolen, blev jeg valgt til at repræsentere Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

Da det blev min tur til at sige noget, hamrede mit hjerte af sted som en damplokomotiv. Jeg var ikke den store taler, og jeg havde ikke nogen høj stemme. Da jeg rejste mig, så jeg ud over et hav af ansigter og forsøgte at forklare, hvad vi tror på. Jeg fortalte først om visdomsordet, derefter fortalte jeg om nadveren og om, at vi bruger brød og vand som billede på Kristi legeme og blod, da han døde for os.

Inden jeg kunne nå at sige mere, begyndte alle at le ad mig. Jeg fik tårer i øjnene, mens jeg undrede mig over, hvad det var, jeg havde sagt,

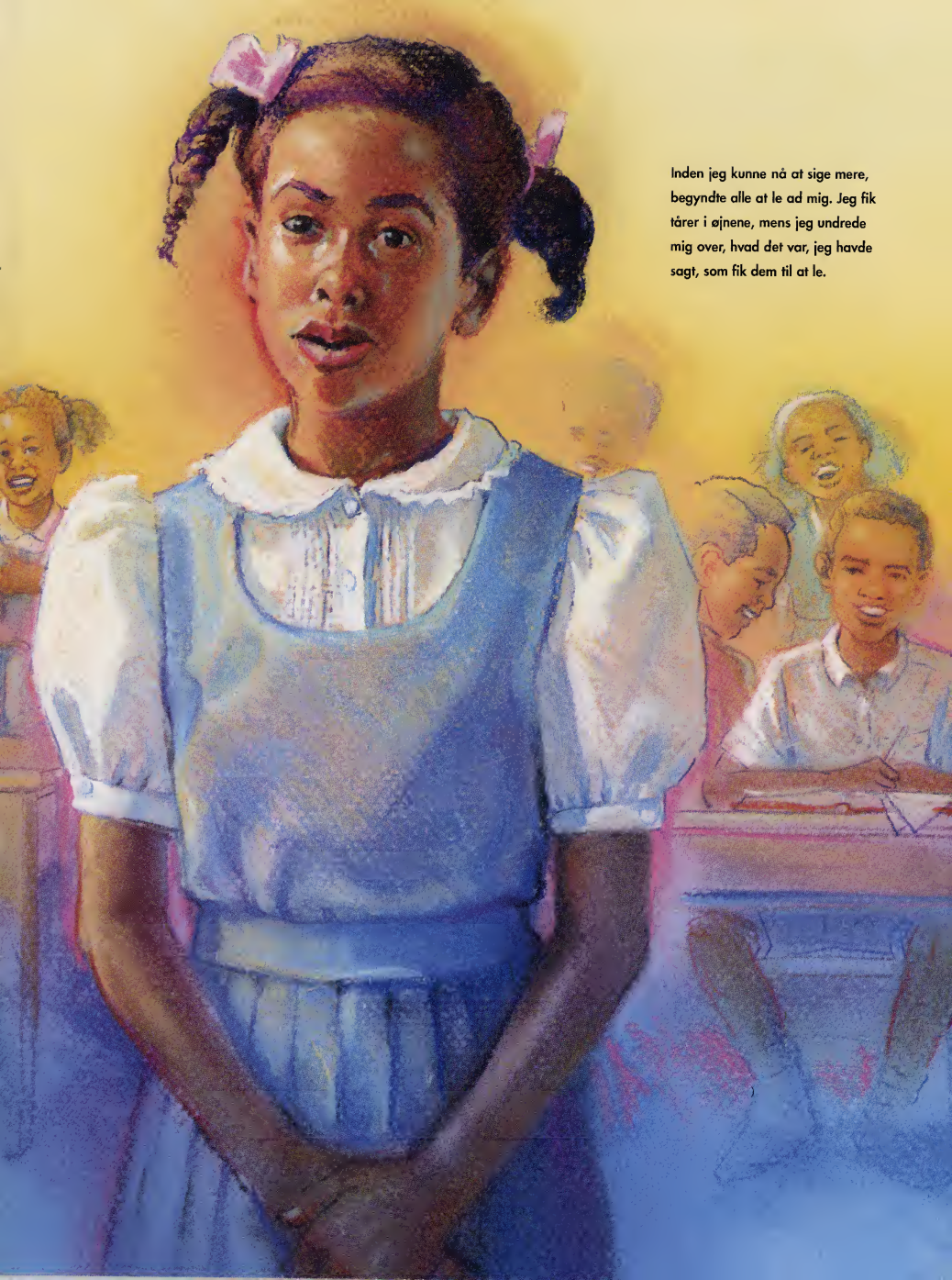
som fik dem til at le. Jeg tørrede hurtigt mine øjne og gik tilbage til min plads, mens alle råbte: »Brød og vand. Brød og vand.« De fortsatte med at drille mig resten af dagen, så jeg var meget glad, da vi endelig skulle hjem. Jeg ved stadig ikke, hvorfor de begyndte at gøre nar af det, jeg sagde.

Da jeg kom hjem, tog jeg min mors store Bibel ned fra hylden og begyndte at kigge på nogle af billederne i den. Da jeg vendte en side, fik jeg øje på et skriftsted, og jeg skyndte mig at blade tilbage til det. Det var Matthæus 10:32: »Enhver, som kendes ved mig over for mennesker, vil jeg også kendes ved over for min fader, som er i himlene.« Mens jeg læste disse ord igen og igen, fyldtes jeg af en følelse af fred, fordi jeg indså, at det ikke betød noget, hvem der lo ad mig, bare jeg gjorde det, som var rigtigt. □

ILLUSTRERET AF SCOTT SNOW

Inden jeg kunne nå at sige mere, begyndte alle at le ad mig. Jeg fik tårer i øjnene, mens jeg undrede mig over, hvad det var, jeg havde sagt, som fik dem til at le.

NO SMOKING

TZ

Åndens røst

Præsident James E. Faust
Andenrådgiver i Det Første Præsidentskab

Jeg er bevidst om mit ansvar for at belære om hellige anliggender. Jeg er klar over, at den verden, som vi lever i, fjerner sig mere og mere fra den verden, jeg har kendt. Værdinormer har ændret sig. Almindelig anstændighed og respekt for det gode er på tilbageslag. Et moralsk mørke er ved at sænke sig.

I Lære og Pagter findes der et skriftsted, som har stor betydning for sidste dages hellige: »Lyt til den levende Guds røst« (L&P 50:1). Åndens røst er tilgængelig for alle. Herren har sagt: »Ånden oplyser ethvert menneske ... der lytter til hans røst« (L&P 84:46). Og han siger videre, at »enhver, der lytter til Åndens røst, kommer til Gud, ja, til Faderen« (L&P 84:47).

Nogle mennesker søger et rigt liv. Paulus gjorde det klart, at »Ånden gør levende« (2 Kor 3:6). Ja, faktisk har Frelseren sagt: »De ord, jeg har talt til jer, er ånd og liv« (Joh 6:63).

**De, der lytter til Åndens røst, vil blive oplyst af den Ånd.
De, der lytter til verdens røst, vil blive forvirret.
Hvilken røst vil du vælge at lytte til og tro?**

Hvad er Åndens frugter? Paulus sagde, at de er »kærlighed, glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed, mildhed og selvbeherskelse« (Gal 5:22-23). Den glæde, vi søger, er ikke et kortvarigt følelsesmæssigt sus, men en varig indre glæde, som stammer fra langvarigt kendskab og tillid til Gud. Ralph Waldo Emerson sagde: »Retskaffenhed er en varig sejr, som ikke fejres med glædesråb, men med sindro, hvilket er en bestandig eller varig glæde« («Character,«

fra *The Complete Writings of Ralph Waldo Emerson*, New York: Wm. H. Wise & Company, 1929, s. 268).

Da Lehi belærte sin søn Jakob, sagde han: »Menneskene er til for at kunne nyde glæde« (2 Nephi 2:25). For at opnå dette storslåede mål, må vi lytte »til den levende Guds røst« (L&P 50:1). Jeg vil gerne som et levende vidne bære vidnesbyrd om, at man virkelig opnår glæde ved at lytte til Åndens røst, for jeg har selv oplevet det. De, der efterlever evangeliet, lærer at leve »lykkelig« (2 Nephi 5:27), sådan som nephitterne gjorde. Over hele verden kan medlemmer i de mange lande, hvor Kirken er oprettet, føje deres vidnesbyrd til mit. Mangfoldige beviser bekræfter løftet om Åndens gaver, fred, håb, kærlighed og glæde. Vores røster lyder i fællesskab som en bøn til alle Guds børn om også at nyde godt af disse gaver.

»SÅ MANGE SLAGS SPROG«

Men vi hører også andre røster. Paulus sagde: »Der er ... mange slags sprog i verden« (1 Kor 14:10), som konkurrerer med det sprog, Ånden taler. Sådan ser det ud i verden i dag. Åndens røst er altid til stede, men den er stille. Esajas sagde: »Retfærdighed skaber fred, retfærdigheden bringer ro og tryghed til evig tid« (Es 32:17).

Satan forsøger at kvæle den røst i en mangfoldighed af larmende, vedvarende, lokkende og tiltrækkende røster: vrede stemmer, som fremmaner forstille uretfærdigheder, jamrende stemmer, som afskyr forandringer og arbejde, forførende stemmer, som byder på sanselige fristelser, beroligende stemmer, som luller os ind i kødelig selvsikkerhed, intellektuelle stemmer, som foregiver indsigt og overlegenhed, stolte stemmer, som tilskynder os til at sætte vores lid til en arm af kød, smigrende stemmer, som gør os oplæste af stolthed, kyniske stemmer, som knuser ethvert håb, underholdende stemmer, som opfordrer til søgen efter fornøjelser, kræmmerstemmer, som frister os til at »bruge penge til det, som ikke er af nogen værdi« og vores »arbejdskraft på det, som ikke kan tilfredsstille« (2 Nephi 9:51), og ekstatisk stemmer, som vækker trangten til et »sus«.

Og her tænker jeg ikke kun på det »sus«, som opnås ved at tage narkotika eller spiritus, men også på at søge farlige, dødsfærdige oplevelser udelukkende for spændingens skyld. Livet, selv vores eget, er så dyrebart, at Herren vil holde os ansvarlige for det, og vi bør ikke lege med det. Er det engang mistet, kan det ikke kaldes tilbage. Der findes så mange eksempler på dette, at jeg ikke vil udpensle dem her af frygt for at give nogen »gode« ideer. Som præsident Joseph F. Smith sagde: »Kendskabet til synd frister til udøvelse af den« (*Evangeliske Lærdomme*, Salt Lake City, 1963, side 314).

Den opvoksende generation vil opleve en syndflod af røster, som fortæller dem, hvordan de skal leve, hvordan

de skal tilfredsstille deres lidenskaber, og hvordan de kan opnå alt, hvad de vil. De vil have op mod 500 tv-kanaler at vælge mellem. Der vil være alle mulige former for computer-software, interaktive computer-modemer, databaser og computer-oplysningsnetværk. Der vil være desktoppublishing, satellitmodtagere og kommunikationsnetværk, som vil drukne dem i oplysninger. Lokale kabelnyheder vil dække lokalt nyhedsstof.

Alle vil blive overvåget i endnu højere grad. Der vil være færre steder, hvor man kan finde fred og ro i sindet. Den opvoksende generation vil blive bombarderet med ondskab og ugudelighed som ingen anden tidligere generation. Når jeg tænker over de fremtidsudsigter, kommer jeg til at tænke på T. S. Elliots ord: »Hvor er nu den visdom, vi har sat til i kundskab? Hvor er nu den kundskab, vi har sat til i information?« (*Choruses from »The Rock,« i The Complete Poems and Plays, 1909-1950*, New York: Harcourt, Brace & World, Inc., 1971, side 96).

Uden tvivl vil nogen blive narret og opleve hjertesorg og elendighed i deres liv. Andre vil nyde godt af det løfte, som Jeremias nedskrev: »Jeg lægger min lov i deres indre« (Jer 31:33). På mange måder vil det blive sværere at være trofast i fremtiden, ja, det vil måske blive mere udfordrende end at skulle trække en håndkærrer over prærien. Når nogen døde i den amerikanske ødemark, blev deres jordiske levninger begravet, inden håndkærrerne fortsatte vespå. Men de sørgende efterladte havde dog håbet om deres kæres evige sjæls velfærd. Men når nogen dør åndeligt i syndens ødemark, erstattes håbet af frygt og bæven for ens kæres evige velbefindende.

Verden har vænnet mange af den opvoksende generation til at ville have »det hele« her og nu. Mange vil ikke spare op eller arbejde. Sådanne selviske, utålmodige ønsker gør os sårbare over for fristelser. Mormons Bog identificerer fire kategorier af fristelser, som Satan benytter sig af: vinding, kødets magt, anseelse og søgen efter kødets lyster og de verdslige ting (se 1 Nephi 22:23).

Da Frelseren besøgte det amerikanske fastland, måtte folket koncentrere sig for at forstå hans røst.

Satans taktik går ud på at »vende deres hjerter fra sandheden, så de bliver forblindet og ikke forstår de ting, der er beredt for dem« (L&P 78:10). Han udlægger et røgslør, som slører vores udsyn og lokker os på vildspor.

Præsident Heber J. Grant udtalte: »Hvis vi trofast vil holde Guds befalinger, vil hans løfter blive bogstaveligt opfyldt ... Problemet er bare, at Satan forblinder menneskenes sind. Han kaster, om man så må sige, sand i deres øjne, og de blændes af verdslige ting« (Heber J. Grant, *Gospel Standards*, Salt Lake City: The Improvement Era, 1969, side 44-45).

Hvordan skal vi som sidste dages hellige vælge, hvilke stemmer vi vil lytte til og tro på? Det har utrolig stor betydning for hver enkelt af os.

ANVEND HANDLEFRIHEDEN FORNUFTIGT

Hvis vi skal overleve, må vi for det første anvende vores handlefrihed fornuftigt. Amaleki fortæller os, hvordan vi kan vælge de rette kanaler: »Der er ikke noget, der er godt, uden at det kommer fra Herren, men det onde kommer fra djævelen« (Omni 1:25). Hvert eneste øjeblik fordrer, at vi vælger igen og igen mellem det, der kommer fra Herren, og det, der kommer fra djævelen. Ligesom små vanddråber former et landskab, således former de valg, vi træffer hvert eneste øjeblik, vores karakter. At leve det evige evangelium hver dag kan være sværere end at dø for Kirken og Herren.

KRISTUS VISER SIG PÅ DEN VESTLIGE HALVKUGLE, AF ARNHOLD FRIBERG

Mormon sammenligner også det, der »indbyder og lokker til synd,« og det, der »indbyder og leder til at gøre godt« (Moroni 7:12-13). Derefter giver han os nøglen til, hvordan vi kan skelne:

»Eftersom I kender det lys, ved hvilket I kan dømmes, hvilket lys er Kristi lys, se til, at I ikke dømmes urigtigt; ... Derfor beder jeg jer, brødre, at I flittigt ransager i Kristi lys, så at I kan skelne godt fra ondt; og dersom I vil antage alt, hvad der er godt og ikke fordømme det, skal I

visselig blive Kristi børn« (Moroni 7:18-19).

Vi kan ikke rejse gennem livet på lånt lys. Livets lys må være en fast bestanddel af selve vores væsen. Den røst, som vi skal lære at følge, er Åndens røst.

OVERVEJ LIVETS FORMÅL

For det andet må vi have et formål. Enhver har brug for et formål med livet. Som medlemmer af Kristi kirke, bør vi overveje vores frelses mål (se L&P 46:7).

Herren har sagt: »Dersom I kun har øje for min ære, skal hele jeres legeme blive opfyldt med lys, og der skal intet mørke være i jer« (L&P 88:67). Apostlen Jakob advarede mod det tvivlende menneske, »tvesindet som det er og ustadigt i al sin færd« (Jak 1:8). Og Orson Hyde sagde: »Hvis man vil være koncentreret i sindet, vil det besidde almægtig kraft. Det er den Almægtiges repræsentant iklædt et dødeligt tabernakel, og vi må lære at tøjle det og få det til at fokusere på et punkt« (i *Journal of Discourses*, 7:153).

Da Frelseren besøgte det amerikanske fastland, havde den mere retskafne del af nephiterne lært at fokusere deres opmærksomhed, så de kunne forstå hans røst.

»Medens de således talte sammen, hørte de en røst, som om den kom fra himlen; og de så sig omkring, thi de forstod ikke røsten, som de hørte, og det var ikke en barsk stemme ... men selv om det var en stille, sagte røst, så gennemtrængte den dem, som hørte den, til det inderste, så at der ikke fandtes nogen del af deres legeme, som den ikke fik til at skælve; ja, den gennemtrængte dem i selve sjælens inderste og gjorde, at deres hjerter brændte« (3 Nephi 11:3). De hørte stemmen for anden gang og forstod den ikke. Da de hørte den for tredje gang, »åbnede (de) ørerne for at høre, og deres øjne var rettet mod det sted, hvorfra lyden kom, og de så bestandigt op mod himlen, hvorfra lyden kom« (3 Nephi 11:5). Vi bør være opmærksom på, at der er usynlige herskere, som våger over os, ligesom de i sin tid gjorde med Elisa. Da kongen af Assyrien sendte en stor hær af krigere med vogne og heste ud for at fange profeten, ankom de om natten og omringede byen. Elisas tjener blev meget bange, da han så den store hær, og sagde til Elisa:

»'Ak, herre, hvad skal vi gøre?' ...

Så bad Elisa: 'Herre, åbn øjnene på ham, så han kan se!' Herren åbnede den unge mands øjne, og han så, at bjerget var fuldt af ildheste og ildvogne rundt om Elisa« (2 Kong 6:15, 17).

Som svar på sin skræmte tjeners spørgsmål, svarede Elisa: »Frygt ikke, der er flere på vores side end på deres« (2 Kong 6:16). Jeg tror, at en usynlig hærskare passer på os, når vi søger at gøre Herrens vilje. Husk Elisas ord: »Der er flere på vores side end på deres.«

STYRK VIDNESBYRDET

For det tredje må vi styrke vores vidnesbyrd. Enhver må have åndelige mål. En måde, hvorpå vi kan erfare formålet med vores liv, er ved at få en patriarkalsk velsignelse.

En dejlig ung mand, som for nylig modtog sin patriarkalske velsignelse, fik i den velsignelse at vide, at mange af hans forfædre, som havde ydet store ofre for evangeliet, var til stede, da velsignelsen blev givet. Vores patriarkalske velsignelse er en vigtig måde, hvorpå vi kan erfare formålet med vores liv.

Når vi opnår kundskab om frelsesplanen og finder ud af, hvorfor vi er her, og hvor vi skal hen, vil vores vidnesbyrd blive styrket. Derudover vil vi, når vi vandrer i tro, få bekræftet åndelige oplevelser, som vil styrke vores tro og vidnesbyrd.

De, som tilhører denne generation, er en udvalgt generation. Vore kvinder har storslåede muligheder. Præsident Spencer W. Kimball har skrevet: »Det er en stor velsignelse at være kvinde i Kirken i dag. Modstanden mod retfærdigheden har aldrig været større, men mulighederne for at opfylde vores yderste potentiel har heller aldrig været større« (Woman, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1979, side 2).

Kvinder er så rigt velsignet med de åndelige gaver, som Paulus talte om: tro, håb og kærlighed (se 1 Kor 13:13). Så en del af deres lod i livet er at stå som eksempler på de ophøjede kvindelige dyder ved at være opdragere, undervisere og den forældrende indflydelse, som er så vigtig for vores familier og for Kirken. Kvinder er menneskehedens berigende krone.

Vi må lære frelsesplanen at kende og opnå et vidnesbyrd om den. »Efter at have kundgjort dem forløsningsplanen, gav Gud dem befalinger, at de ikke skulle gøre

»Så bad Elisa: 'Herre, åbn øjnene på ham, så han kan se!' Herren åbnede den unge mands øjne, og han så, at bjerget var fuldt af ildheste og ildvogne rundt om Elisa« (2 Kong 6:17).

ondt« (Alma 12:32). Vi må lære at kende vores forhold til Gud. Når vi vandrer i tro, vil vi få bekræftet åndelige oplevelser, som styrker vores tro og vidnesbyrd.

RANSAG SKRIFTERNE OG TAG IMOD VEJLEDNING

For det fjerde må vi ransage skrifterne, som er »Herrens røst og Guds kraft til saliggørelse« (L&P 68:4). Herren har om sine ord også sagt: »Thi det er min røst, som kundgør jer dem, og de gives jer ved min Ånd, og gennem min kraft kan I læse dem for hinanden ... Derfor kan I bevidne, at I har hørt min røst, og at I kender mine ord« (L&P 18:35-36).

For det femte må vi få en fast overbevisning om Brødre-nes guddommelige kaldelse og være villig til at følge deres vejledning. Jeg vil gerne give Kirkens medlemmer følgende råd:

Ær præstedømmet. I, som tilhører denne generation, er en udvalgt slægt. I mænd er en del af et kongeligt præsteskab. I mænd og kvinder er uden tvivl blevet udvalgt, før denne verden blev skabt, og holdt beredt til at komme frem på dette tidspunkt. Vi elsker jer. Vi har tillid til jer. Vi ved, at I kan klare de prøvelser, som møder jer, når I fører Herrens værk fremad. Vi ved, at det er hårdt. I lever i moralsk set følelseskolde omgivelser, men husk altid på, at der er nogen, som lytter og våger. Hvis I vil støtte og opretholde dem, som bærer præstedømmet, vil det øve en stabiliserende indflydelse på jeres liv.

Vær moralsk ren. Unge mænd og kvinder skal vide, at det er umagen værd at være gode og trofaste. Verdslige fornøjelser kan slet ikke måle sig med himmelsk lykke. Det er måske ikke populært at holde sig fra visse ting eller at gøre bestemte ting, men det er bedre at stå alene og have ret end for evigt at have taget fejl. Vi råder de unge til at omgås dem, som kan hjælpe dem med at holde deres standarder, snarere end dem, der nedbryder dem. Unge skal lære at leve efter deres egne standarder. Selv

om de måske er blevet noget ufølsomme eller har begået fejltrin, må de ikke lade Satan mindske deres selvværd så meget, at de mister modet. Vi opfordrer de unge til altid at bære pjecen *Til gavn og styrke for de unge* på sig og læse i den og lytte til deres forældre og ledere. Der findes ikke det problem, som man ikke kan løse med Herrens hjælp.

Vi råder de unge til ikke at blive for hurtigt voksne og ikke gå glip af glæden ved at være retskafne unge voksne. Vi opmuntrer de unge til at nyde de år, hvor de går ud på stævnemøder, at få mange venner og at nære tillid til sig selv og deres fremtid. De skal lære at arbejde, og de skal lære at være.

Jeg vil gerne advare mod en sejlivet falsk lærdom. Af mangel på et bedre navn vil jeg kalde det »overlagt omvendelse«. Derved mener jeg, at man bevidst synder med den bagtanke, at man ved bare at omvende sig bagefter kan opnå evangeliets fulde velsignelser, såsom tempelægteskab eller en mission. Vi lever i et samfund, som bliver stedsde mere ugudeligt, det er sværere at lege med synd uden at blive besmittet. Nephi forudså den tåbelige lære om overlagt omvendelse:

»Og der skal også være mange, der skal sige: Æd, drik og vær lystig, men frygt alligevel Gud, thi han vil retfærdiggøre dig, selv om du begår en lille synd, ja, lyv lidt, drag fordel af næstens ord og grav en grav for ham; der er intet ondt deri. Og gør alle disse ting, for i morgen skal vi dø; og dersom vi findes skyldige, vil Guds slå os med nogle få slag, og til sidst vil vi blive frelst i Guds rige« (2 Nephi 28:8).

Om alle dem, der forkynder denne lære, siger Herren: »De helliges blod skal råbe fra jorden mod dem« (2 Nephi 28:10).

Jeg ved ikke, hvordan Herren vil revse den opvoksende generation for den afstumpethed og hårdhjertethed, som er så udbredt i samfundet. På Bibelens tid sendte Herren slanger blandt folket (se 4 Mos 21:6). Da folket var blevet bidt, beredte Herren en måde, hvorpå de kun-

ne blive helbredt. Efter befaling fra Herren lavede Moses en kobberslange og fastgjorde den på en pæl. For at blive helbredt skulle de, der var blevet bidt, blot kigge op på kobberslangen (se 4 Mos 21:8-9). Mange syntes, at det var alt for enkelt, og »da dette middel var så enkelt eller så let, var der mange, der omkom« (1 Nephi 17:41).

FØLG ÅNDENS RØST

Jeg har foreslået en enkel løsning til, hvordan man vælger den kanal, som vi skal stille ind på: Lyt til og følg Åndens røst. Det er en ældgammel, ja, tilmed evig løsning, som måske ikke er synderlig populær i et samfund, som er på stadig jagt efter noget nyt.

Desuden kræver den løsning tålmodighed i en verden, som kræver øjeblikkelig tilfredsstillelse. Den er stille, fredelig og diskret i en verden, som elsker det, der er larmende, uophørligt, hurtigt, prangende og voldsomt. Det fordrer, at vi er dybsindige, mens vores medmennesker søger fysisk stimulering. Det fordrer, at profeterne »vil ... til stadighed minde (os) om dette, selv om (vi) godt ved det,« så vi »står fast i den sandhed, som er hos (os)« (2 Pet 1:12). Det kan synes fjollet i en tid, hvor det ikke er umagen værd at huske på alle de ligegyldige informationer, som vi overdænges med.

Denne løsning, som går ud på at lytte til og følge Ånden er et ensartet, pålideligt, gammelt budskab i en verden, som hurtigt gribes af kedsomhed, hvis noget ikke er intenst, afvekslende og nyt. Det fordrer, at vi vandrer i tro i en verden, som ledes af det, man kan se (se 2 Kor 4:18; 5:7). Vi må se åndelige sandheder med den evige tros øjne, mens den store hob totalt sætter deres lid til det

FOTO: STEVE BUNDERSON

Når vi er i harmoni med Ånden, »(skal du) med egne ører høre et ord, der lyder bag dig: 'Her er vejen, den skal I følge!'« (Es 30:21).

timelige, som kun erkendes med de fysiske sanser.

Kort sagt er denne løsning, som går ud på at lytte til og følge Ånden, sikkert ikke populær; den kan nok ikke skaffe os vinding eller verdslig magt. Men »vore lette trængsler her i tiden bringer os i

overmål en evig vægt af herlighed« (2 Kor 4:17).

Vi må lære at overveje det, der hører Ånden til, og følge dens tilskyndelser. Vi må filtrere Satans støj fra. Når vi er i harmoni med Ånden, »(skal du) med egne ører høre et ord, der lyder bag dig: 'Her er vejen, den skal I følge!'« (Es 30:21).

At lytte til »den levende Guds røst« (L&P 50:1) vil give os »fred i denne verden og evigt liv i den tilkommende« (L&P 59:23). Dette er de største af Guds gaver (se L&P 14:7).

Med Paulus beder jeg »Faderen ...

at han i sin herligheds rigdom med kraft vil give jer at styrkes i det indre menneske ved hans ånd,

at Kristus ved troen må bo i jeres hjerter og I være rodfæstede og grundfæstede i kærlighed ... og til at kende Kristi kærlighed, som overgår al erkendelse, så I fyldes, til hele Guds fylde nås« (Ef 3:14, 16-19).

Jeg tror og vidner om, at vore ånder er særlige ånder, og at de blev holdt beredt til at komme herved i denne generation til at stå fast mod de onde vinde, som blæser nu, at stå ranke og faste med de tunge byrder, som vil blive lagt på os. Jeg er sikker på, at vi vil være trofaste mod den store opgave, som venter os. □

Højtlesning fra Skrifterne

Perry og Jana Brätt

Da vores første barn var lille, gjorde vi meget ud af at læse højt for ham direkte fra Mormons Bog. Vi har fortsat denne tradition med hvert af

vores fem børn. Hver aften læser vi en spændende beretning fra skriften i familien. Nogle af vores yndlingsberetninger er Nephi og messingpladerne, Enos' bøn i skoven, Abinadis vidnesbyrd og død på bålet, Alma den yngres omvendelse og Jesu besøg blandt nephitterne.

Når vi læser disse beretninger igen og igen, bliver vores børn vænnet til skrifternes sprogbrug. Vi stopper nu og da op, mens vi læser, for at forklare et ord eller en passage. Til andre tider læser vi hele beretningen igen uden stop, så vores børn kan fornemme versenes rytme og stemning.

Men udover en øget forståelse for Mormons Bogs sprogbrug, lærer vores børn at føle Ånden. En aften efter vores skriftstudium, hviskede vores søn Spencer: »Jeg fø-

ler mig så godt tilpas indeni, mor.«

»Hvorfor gør du det?« spurgte jeg. »Fordi jeg føler Helligånden,« svarede han.

Ved aprilkonferencen i 1986

citerede præsident Ezra Taft Benson

ældste Marion G. Romney, som gav dette

dejlige løfte: »Jeg er helt sikker på at dersom I forældre vil læse i Mormons Bog og bede regelmæssigt ... så vil ånden i denne storslåede bog trænge ind i jeres hjem og alle, som bor der. Ærbødighedens ånd vil tage til, jeres gensidige respekt og hensyn over for hinanden vil øges. Stridbarhedens ånd vil forsvinde ... Retfærdigheden vil tage til. Vi vil få en rigdom af tro, håb og barmhjertighed – Kristi rene kærlighed – i vore hjem og i vores tilværelse, og det vil gives os fred, glæde og lykke« (Stjernen, aprilkonferencen 1986, side 4-5).

Vi er blevet rigt velsignet ved at læse Mormons Bog sammen i familien. På grund af vores læsning har vi set mange af de løfter, som profeterne har givet, opfyldt i vores liv. □

STJERNEN

BØRNSTJERNEN

144. ÅRGANG · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · SEPTEMBER 1995

NYE VENNER

MATTHEW KROK FRA CASTLEREAGH I AUSTRALIEN

Richard M. Romney

FOTO: FORFATTEREN SAMT VENIGST UDLÅNT AF FAMILIEN

Masser af børn drømmer om at blive filmstjerner. Men det har Matthew Krok fra Castlereagh i Australien allerede været – med stor succes – i mange år. Faktisk er Matthew nok en af de kendteste skuespillere i hele Australien.

Selv om Matthew kun er 11 år, har han allerede været med i en lang række reklamer og en enkelt spillefilm, og i fire år har han haft en hovedrolle i en tv-serie, som hedder *Hey, Dad* (Davs, far). Han har to gange vundet prisen People's Choice (Folkets Favorit) og er blevet interviewet i og har været på forsiden af adskillige dag- og ugeblade.

Men de to ting, der virkelig overrasker folk, når de lærer Matthew at kende, vil måske overraske jer. For det første er de imponeret over, at han kommer fra en stor familie (fem børn) med stærke værdinormer, noget man alt for sjældent oplever i filmindustrien.

Og dernæst er de forbløffede over, hvor ydmyg han er, på trods af al den opmærksomhed han får som stjerne.

Måske er det fordi han ved, at berømmelse ikke varer evigt.

»Det bekymrer os ikke, hvor længe Matthews succes vil fortsætte.« forklarer Matts far, John Krok. »Hvis den varer ved, er det da fint. Hvis ikke, så klarer han sig fint i skolen og skal nok finde på noget andet.«

»Jeg begyndte kun at optræde, fordi vi gerne ville tjene en ekstraskilling,« forklarer Matthew. »Først samlede vi dåser til genbrug, men vi kørte så meget omkring, at det endte med, at mor brugte en masse penge på benzin.«

Så da hans søster Lisa fortalte om en veninde, som havde fået noget filmarbejde i tv, »tænkte vi, at det kunne vi da også prøve. Vi opsøgte et modelbureau. Jeg kom til prøve og kom med i en reklame.

Derefter blev de ved med at bede mig om at lave reklamer. I begyndelsen gik det langsomt, og så gik det ellers hurtigere og hurtigere. Pludselig fik jeg chancen, og det førte til at jeg kom med i tv-serien.»

Hey, Dad er en historie om en enkemand, der knokler med både at være mor og far for sine børn. Matthew spiller en nabo drenge, som er søn af en enlig mor. Serien rummer mange gode lektioner om værdien af familier.

»Men familien i serien er vidt forskellig fra min egen familie, fordi deres liv er så forvirret,« siger Matthews far. »Jeg tror, at det tit er svært for Matthew at leve sig ind i den situation.«

Det er måske fordi Matthew ved, at familie kan – og bør – være evige. Han taler med ærbødighed om at modtage en præstedømmevevlsignelse fra sin far. Han glæder sig til snart at blive 12, fordi han så selv kan modtage evangeliet. Det betyder også, at han vil kunne udføre dåb for de døde i templet i Sydney, der ligger omkring fire timers kørsel fra hans hjem. Han glæder sig

over, at man i fjernsynet så, at hans familie bad bordbøn. Han glæder sig over at have fire fætre, som er på fuldtidsmission – og han ser frem til selv at blive missionær. Og han elsker sine forældre og søskende.

»Min bror, Ethan, driller mig meget,« griner Matthew. »Men det gør storebrødre jo.«

Mere alvorligt tilføjer han: »Jeg ved, at min himmelske Fader elsker sine børn, og at vi har familier for at opleve den samme kærlighed.«

Når man besøger Matthew og ser ham lege med sine venner, indser man, at han er en ganske almindelig 11-årig australier. Han bor på landet, hopper i trampolin, hjælper sin far og sine brødre med forskellige pligter og elsker at cykle.

Han vil sikkert fortsat klare sig godt som skuespiller. Men som en instruktør skrev i et brev til familien Krok: »Selv om han skulle holde op med at være skuespiller, ville jeg ikke være bekymret for ham. Han har nogle gode værdinormer, som nok skal hjælpe ham.« □

V E N D Æ R E F U L D T T I L B A G E

Ældste Robert D. Hales

De Tolv Apostles Kvorum

Som ung mand gjorde jeg tjeneste som jagerpilot i det amerikanske flyvevåben. Vi brugte mange timer i en flysimulator. En instruktør underviste os i, hvad der kunne gå galt, når man flyver i overlydsfly, og om, hvad vi skulle gøre for at undgå ulykker.

En ung mand i min enhed nægtede at lytte til dem, der havde større viden og erfaring. Når han skulle ind og undervises i, hvordan man reagerer i en nødsituation, tog han i stedet i svømmehallen, på skydebanen eller ud at spille golf.

Nogle få måneder senere brød min vens fly i brand under en natflyvning. Hvis han havde taget sin undervisning alvorligt, ville han have reageret helt automatisk. Han ville være sprunget ud, sådan som andenpiloten gjorde. Men i stedet forsøgte han at lande flyet og styrtede derfor ned. Han omkom, fordi han ikke havde lært at komme væk fra faren.

Vores enheds motto, som stod på siden af vores fly, lød: »Vend ærefuldt tilbage«.

Hvordan vender vi ærefuldt tilbage til vores himmelske Fader?

Ligesom piloter skal adlyde bestemte regler for at undgå ulykker, skal vi forstå og adlyde visse love, ordinanser og pagter i løbet af vores liv her på jorden. Vi må reagere helt automatisk, når vi møder problemer og fristelser.

Herren har ligeud sagt: »Elsker I mig, så hold mine bud« (Joh 14:15). Hvis vi holder budene, vil vi vende ærefuldt tilbage til vor himmelske Faders nærhed. □

(Tilpasset fra en taler ved aprilkonferencen 1990).

Tro

Beslutsomt ♩ = 80-92

Chords: D, A7, D, G

1. Tro er at vi - de, at sol står op, og skin - ne vil hver
 2. Tro er at vi - de, jeg var hos Gud, før jeg til jord blev

Chords: F#m, Bm, Em, A7, D

dag. Tro er at vi - de, at når jeg be'r, det
 sendt. Og jeg vil kom - me til ham i - gen, når

Chords: Bm7, E7, A7, G

er til Guds be - hag. Tro er som et lil - le
 li - vet her er endt. Tro er til - lid til vor

rit.

Chords: D, Em, Bm

frø, du sår og det vil gro.
 Gud og Kri - stus som hans Søn.

Og i mit hjer - te, jeg er så glad, god
Tro - en den vok - ser, når jeg gør gavn, mer'

rit.

3

ger - ning det er tro.
tro det er min bøn.

a tempo

1. D || 2. D

Tekst: Beatrice Goff Jackson, f. 1943. © 1978 SDH
Musik: Michael Finlinson Moody, f. 1941. © 1978 SDH
Denne sang må kopieres til lejlighedsvis, ikke-kommerciel brug i Kirken eller hjemmet.

Hebr 11:1
Alma 32:28, 42-43

SKRIFTSTEDSHIS

Begynd med nummer 1 og følg beretningen om Moses' fødsel ved at svare rigtigt på hvert af spørgsmålene.

1. Mange år efter at Josef og hans 11 brødre var døde, kom der en ny farao, som var bange for, at hebræerne skulle blive for talrige og mægtige (se 2 Mos 1:1-10). Hvis han flyttede hebræerne til Assyrien, rykker du til 12; hvis han gjorde hebræerne til slaver, rykker du til 9.

2. Hovsa! Farao havde ingen magt i Betlehem – det var Herodes, og han fremsatte den befaling efter Jesu fødsel (se Matt 2:16). Gå til 16.

3. Faraos datter var klar over, at Moses var en hebræerdreng, men da hun lukkede kurven op og så ham græde, fik hun ondt af ham (se 2 Mos 2:6). Gå til 14.

4. Problemet med faraos plan var, at hebræerne stadig blev stærkere og talrigere, selv om de var slaver (se 2 Mos 1:12-14). Hvis farao bad hebræernes jordemødre om at slå alle de nyfødte drenge ihjel, rykker du til 18; hvis han lod sine soldater føre dem til Babylon, rykker du til 13.

5. Beklagler – måske tænker du på den gang, da Zoram troede, at Nephi var Laban, og derfor gav Nephi messingpladerne (se 1 Nephi 4:20-35). Gå til 3.

6. En dag så Moses en brændende busk, men flammerne fortaerede ikke busken. Herren talte »inde fra busken« og sagde, at Moses skulle føre israelitterne ud af Egypten (se 2 Mos 3:1-10). Slut.

7. Nu gætter du. Hvordan skulle hun kunne flygte til

Egypten, når de allerede var der? Det var Josef og Maria, som flygtede til Egypten med Jesus (se Matt 2:13-14). Gå til 17.

8. Farao var meget vred! Hvis han gav folket besked på at kaste de nyfødte drengebørn i floden, skal du rykke til 16; hvis han gav folket besked på at slå alle børn i Betlehem, som var under to år gamle, ihjel, skal du rykke til 2.

9. Det var lige, hvad farao gjorde. Han lod dem bygge forrådsbyer for sig (se 2 Mos 1:11). Gå til 4.

10. Nej – Josef var den hebræer, som blev hersker i Egypten under farao (se 1 Mos 41:39-41). Gå til 6.

11. Da Amram og Jekobed fik Moses (se 2 Mos 6:20), kastede hun ham ikke i floden. Hvis hun flygtede til Egypten med ham, rykker du til 7; hvis hun gemte ham i sivene nær ved bredden, rykker du til 17.

12. Nej – men mange, mange år senere, da israelitterne havde opdelt sig i et Nordrige og et Sydrige, førte assyrerne selv Nordrigets indbyggere til Assyrien. De blev senere til de ti tabte stammer. Gå til 9.

13. En forståelig fejltagelse, men det var, hvad der senere skete med Juda (Sydriget – se 12), få år efter at Lehi og hans familie havde forladt Jerusalem (se Jer 20:5; 2 Nephi 1:1-4). Gå til 18.

14. Faraos datter gjorde mere end bare at redde Moses' liv. Hun tog ham til sig og lod ham vokse op som sin søn. Hun betalte tilmed hans mor, Jokebed, for at være hans amme (se 2 Mos 2:7-10). Hvis han voksede op og blev hersker over Egypten, skal du rykke til 10; hvis han voksede op og førte israelitterne ud af Egypten, rykker du til 6.

15. Mens Mirjam holdt øje med Moses, kom faraos datter ned til floden for at bade, og hun fik øje på barnet i kurven (se 2 Mos 2:5).

ILLUSTRERET AF DENISE KIRBY

T O R I E L A B Y R I N T

Hvis hun lod ham leve, fordi hun ikke var klar over, at han var en hebræerdreng, rykker du til 5; hvis hun lod ham leve, selv om hun var klar over, at han var hebræer, rykker du til 3.

16. Ja, han ville have dem druknet (se 2 Mos 1:22).
Gå til 11.

17. Ja, da hun ikke kunne skjule ham derhjemme mere, lagde hun ham i en lille sivkurv og gemte ham ved flodbredden. Hans søster, Mirjam, holdt på afstand øje med ham (se 2 Mos 2:3-4). Gå til 15.

18. Sandt. Men jordemødrene var lydige mod vor himmelske Fader, derfor slog de ikke nogen af de nyfødte hebræerbørn ihjel.

De fortalte farao, at mødrene nåede at føde børnene, inden de (jordemødrene) nåede frem (se 2 Mos 1:15-19).

Gå til 8. □

JEG TROR, AT JESUS VIL KOMME IGEN

Susan L. Warner

Andenrådgiver i Primarys præsidentskab

»(Jeg) kommer igen« (Joh 14:3).

Da Jesus døde og opstod, lovede han, at han ville vende tilbage. Han kunne ikke fortælle os, hvornår han ville vende tilbage, men skrifterne fortæller os, at det vil blive en vidunderlig begivenhed. Han vil blive vores konge og hersker. Det vil blive en himmelsk og dejlig tid for os, hvis vi er beredt til at møde ham.

Jesus ville gerne vise os, hvor vigtigt det er at være beredt, så derfor fortalte han os en historie. Den hedder lignelsen om de ti brudepiger, og den står i Matthæus 25:1-13.

Der var ti unge kvinder eller brudepiger, som var inviteret med til en bryllupsfest. De måtte vente på, at brudgommen kom og lukkede dem ind, men ingen af dem vidste, hvornår han ville komme og lukke op.

De unge kvinder havde taget olielamper, så de kunne have lidt lys. Fem af dem var kloge og havde taget ekstra olie med, så deres lamper kunne brænde længe. De fem andre var tåbelige. De havde ikke olie nok med.

Inden brudgommen kom, var olien i lamperne brugt op. De fem kloge brudepiger hældte mere olie på deres lamper og tændte dem igen. De fem tåbelige brudepiger måtte skynde sig ud og købe mere olie. Men da de vendte tilbage, havde brudgommen allerede været der og lukket de fem andre brudepiger ind, og nu var døren lukket igen. Så de fem tåbelige brudepiger kunne ikke komme med brudgommen ind til bryllupsfesten.

Jesus er ligesom brudgommen. Vi ved ikke, hvornår han vender tilbage. Men hvis vi vil forberede os, ligesom de fem kloge brudepiger i lignelsen, vil vi være glade for at se ham, når han kommer.

Hvordan kan vi forberede os på Frelserens komme? Vi kan være ligesom de fem kloge brudepiger og fylde vores lamper med olie ved at bede til vor himmelske Fader,

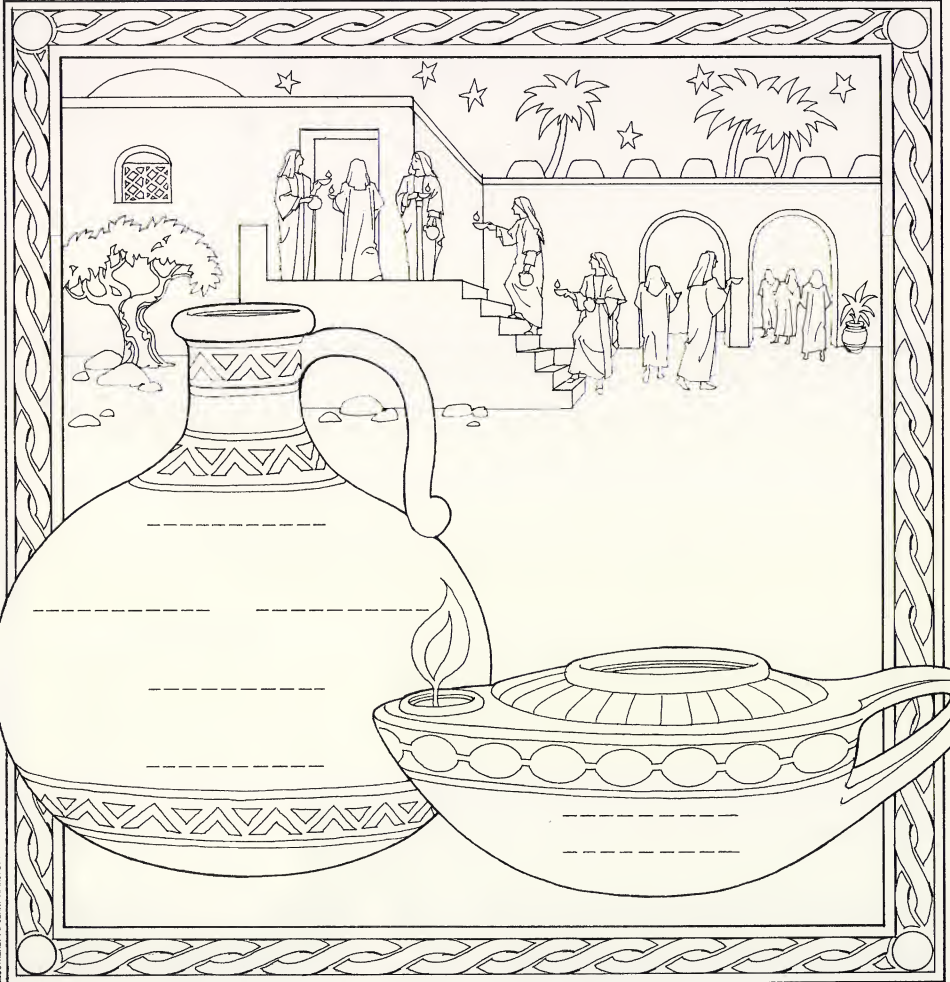
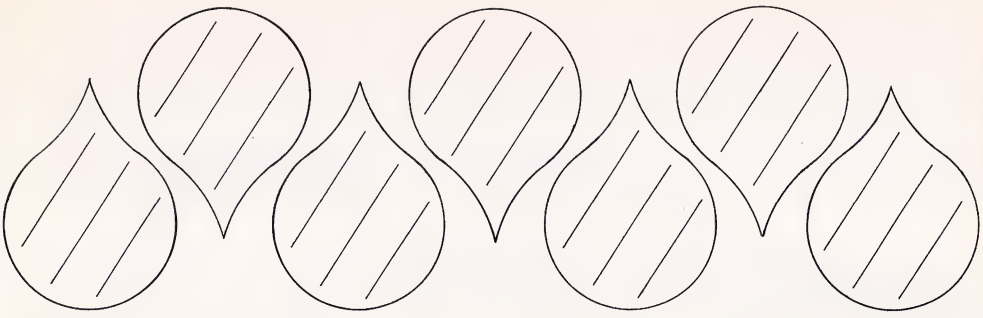
komme i kirke, vær venlige mod andre, betale tiende, være ærlige, efterleve visdomsordet, lytte til Helligånden og vælge det rette.

Instruktioner

Farvelæg tegningen og oliedråberne på side 11. Inde i oliedråberne skriver du, hvad du kan gøre for at forberede dig på at møde Jesus, når han kommer igen. Lim tegningen og oliedråberne på let karton og klip dem ud. Klip hul langs de stiplede linjer og »fyld« lampen og krukken med ekstra olie ved at sætte oliedråberne i sprækkerne. Brug billedet til at fortælle resten af din familie, hvad du har lært.

Forslag til fællestid

1. Læs beretningen om, hvordan Frelseren viste sig for nephiterne på den vestlige halvkugle (se 3 Nephi 11:7-17). Tal om, hvordan Jesus velsignede de nephitiske børn (se 3 Nephi 17:11-13, 18-24), og om, hvordan det bliver, når han kommer igen.
2. Lad børnene iføre sig enkelte kostumer og opføre lignelsen om de ti brudepiger. Lad de børn, som spiller de tåbelige brudepiger, fortælle, hvordan det føles at være lukket ude, og om, hvor vigtigt det er at være beredt. Tal om, hvordan det at gøre gode gerninger hver dag, er ligesom at hælde olie på vores lamper.
3. Lad hver klasse illustrere en del af lignelsen på et stort stykke papir. Lad børnene stille sig op i rækkefølge og forklare deres tegning og fortælle deres del af lignelsen.
4. Lad børnene tegne tegninger, som illustrerer følgende udtryk, og sætte dem ind i deres kopi af »Min bog om trosartiklerne« (se Fællestid, februar 1995, side 13): Vidnesbyrd – en særlig følelse, som kommer fra Helligånden; Første komme – tiden fra Jesu fødsel til hans korsfæstelse; Det andet komme – det tidspunkt, hvor Jesus, vores Frelser, kommer tilbage til jorden for at regere som konge. □

GENERALLEN

Alma J. Yates

Den lørdag morgen, hvor far fortalte, at han skulle høste for bror Ballard, sagde jeg, at jeg sagtens kunne passe gården imens. Lige siden jeg var fyldt ni år, havde jeg pralet med, at jeg næsten var en voksen mand og kunne passe gården lige så godt som far. »Jeg skal nok klare det,« påstod jeg, mens far gik ud til traktoren. »Bare lad mig klare gården.«

»Hvad med at føre køerne og Generalen ud på engen?« spurgte far. »Kan du klare det helt alene?«

Jeg sank en klump. Jeg ville ikke få problemer med køerne, men jeg havde glemt den stædige, gamle General.

»Jeg kan hjælpe Jacob med at drive Generalen ned ad stien til engen,« sagde mor henne fra trappen. Hun vidste, at jeg var lidt bange for vores store, rødbrøgede tyr, som hed Generalen. Og det plejede altid at være hende, der førte den ud på engen, når far ikke var hjemme.

»Jeg har ikke brug for hjælp,« fastholdt jeg.
»Et mandfolk har ikke brug for sin mors hjælp til at røgte køer.«

»Generalen er ikke ondsindet,« påpegede far, »men han er så stædig.«

Jeg nikkede. Jeg kendte alt til Generalen. Det var faktisk mig, der havde opdrættet den. Jeg havde givet den sutteflaske, da den var helt lille, og senere lært den at drikke af en spand. Og da den blev større, havde jeg

fodret den med masser af græs og halm. Men det, den holdt allermest af, var gulerødder, så jeg hentede ofte en håndfuld gulerødder i kælderen og lod den spise af min hånd. Så lukkede den øjnene og gnaskede på de lange, sprøde gulerødder, som var de orange chokoladestænger.

Mens Generalen var kalv, havde jeg kunne ride på den. Men så voksede den op og blev til en tyr på 450 kg.

Jeg holdt stadig af den, men mest på afstand, og jeg foretrak at have en hegn mellem den og mig. Men alligevel sagde jeg: »Jeg kan godt klare Generalen.«

Far nikkede. »Jeg ved, du kan klare det. Du er en god gårdkarl.« Han startede traktoren og råbte så til mig:

»Jacob, husk nu at lukke leddet oppe ved stien, når køerne er kommet ud på engen. Jeg vil ikke have køerne ind på lucernemarken. De bliver syge af at spise det, og så risikerer vi at miste dem alle.«

»Det ved jeg,« svarede jeg.

Jeg fodrede kalvene med korn og halm. Jeg gav vores tre svin, Dandy, Pandy og Mandy, foder. Jeg samlede æg i hønsarhuset og gav hønsene korn. Jeg bredte frisk halm ud i stalden, så køerne kunne ligge blødt den nat. Derefter åbnede jeg leddet til indhegningen, så jeg kunne drive vores syv malkekøer og Generalen ud på marken.

I det øjeblik besluttede Generalen, at han ville have en slurk vand fra truet, så derfor besluttede køerne, at de også var tørstige.

Køerne gjorde altid det samme som tyren. Jeg råbte ad dem, viftede med stokken og truede med at kaste en sten efter dem, men de var ligeglade. De fulgte bare efter Generalen. Jeg måtte bare vente, indtil den stædige gamle tyr besluttede sig for at lunte ud på engen.

Den snuste til hver eneste tot græs, hegnsplæl og sten mellem indhegningen og stien. Og hvad gjorde køerne? De snuste også til hver eneste tot græs, hegnsplæl og sten.

Da jeg nu ikke kunne skynde på Generalen og køerne, begyndte jeg at dagdrømme. Pludselig kom en stor grøn frø hoppende gennem det høje græs og landede lige foran mig. Nu har jeg jo aldrig ladet en god frø smutte fra mig, så det varede ikke længe, før jeg havde fanget den.

Jeg kiggede efter noget at lægge frøen i, da jeg fik øje på den største snog, jeg nogensinde havde set. Den lå og soled sig på en stor sten. Jeg smed frøen fra mig og greb slangen lige bag hovedet. Den snoede sig om min arm og stak sin kløftede røde tunge ud mod mig, men jeg smilede bare og gik tilbage til laden efter en spand, som jeg kunne lægge snogen i. Generalen og køerne luntede ned mod engen, så jeg besluttede at tage mig af snogen først, og så lukke leddet senere.

Jeg syntes ikke, jeg var ret længe væk. Jeg stoppede op ved vandtruget for at få en slurk vand og lade snogen svømme lidt. Jeg skulle også lige se til vores kat og dens fire killinger. Det tog kun et øjeblik. Men da jeg nåede tilbage, havde den stædige gamle tyr besluttet, at den

alligevel ikke ville ud på engen. Halvvejs nede af stien, var den vendt om og luntede nu ud mod lucernemarken, og de syv køer fulgte efter.

Da jeg så Generalen lunte ud mod lucernemarken, smed jeg spanden fra mig. Min snog snoede sig ud af spanden og forsvandt i græsset, men da var jeg forlængst på vej hen mod leddet.

Jeg kom for sent. Generalen og køerne var sluppet igennem og gik nu langs det gærde, som førte ned til lucernemarken. Heldigvis havde tyren ikke travlt. Han snuste til hegnsplæle, gumlede på græstotter og viftede fluer væk med sin hale. Men jeg vidste, at hvis den nåede ind på lucernemarken, ville den ikke være til at få ud igen. Den ville blive der, til den havde spist sig mæt. Så ville den lægge sig ned, blive syg og dø. Og de dumme køer ville også spise og blive syge og dø sammen med den.

Jeg fandt en stor kæp og fyldte mine lommer med sten. Så kredsede jeg rundt foran Generalen. Jeg svingede kæppen over hovedet og stampede i jorden. Jeg ville råbe for at fange dens opmærksomhed, men jeg var så tør i halsen, at det kun blev til en piben.

Jeg stak hånden i lommen, fandt en god kastesten, bøjede mig tilbage og kastede den. Den ramte den gamle tyr lige på snuden. Den løftede hovedet med et ryk, rystede på hovedet og prustede vredt gennem sin våde snude.

Jeg mente ikke, at der var nogen grund til at lade sig slå ihjel for at hindre køerne i at komme ind på lucernemarken. Jeg smed kæppen fra mig, sprang over gærdet, spurtede hen til hegnet, kastede mig ned og mavede mig under pigtråden.

Da jeg endelig åbnede øjnene, ventede jeg at se Generalen stå og skrabe vredt i jorden på den anden side af hegnet. Men han var der ikke! Han luntede stadig ned langs gærdet og kom nærmere og nærmere lucernemarken.

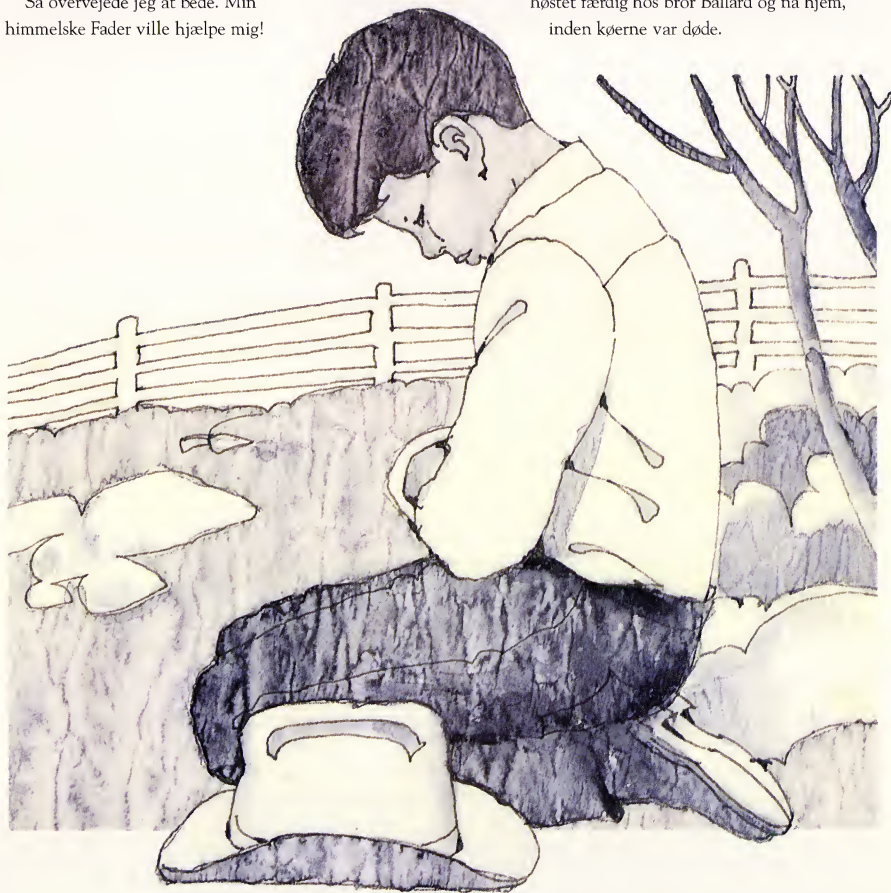
Jeg overvejede at løbe tilbage til gården og bede mor om at hjælpe mig, men efter at have fortalt far, at jeg var gammel nok til at klare ærterne, var det helt udelukket.

Så overvejede jeg at bede. Min himmelske Fader ville hjælpe mig!

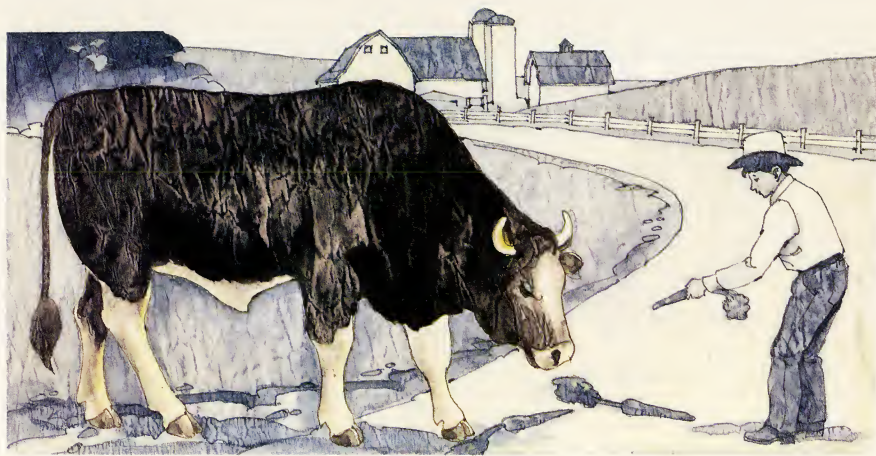
Jeg faldt ned på knæ og bad min himmelske Fader om, at få den stædige tyr på bedre tanker, så den vendte om fra lucernemarken og gik tilbage til engen.

Da jeg havde bedt, mente jeg nok, at jeg kunne vente lidt, så min himmelske Fader kunne få tid til at udføre opgaven. Da jeg mente, jeg havde ventet længe nok, spejdede jeg ned mod engen. Der var ikke en eneste ko derude. Jeg kiggede op og ned ad stien. Ingen køer. Jeg kiggede ned mod gærdet. Og der var de. De fulgte efter tyren ned mod lucernemarken.

Jeg fattede det ikke. Havde min himmelske Fader ikke hørt mig? Ville han slet ikke hjælpe mig? *Måske har jeg bedt om noget forkert*, tænkte jeg og faldt på knæ igen. Denne gang bad jeg om, at far ville få høstet færdig hos bror Ballard og nå hjem, inden køerne var døde.

Det var en ret lang bøn. Jeg ville være helt sikker på, at jeg ikke glemte noget. Da jeg var færdig, blev jeg liggende på knæ og talte til 200 for at give min himmelske Fader rigelig tid til at få fat i far.

Mens jeg rejste mig, lyttede jeg efter lyden af fars traktor, men jeg kunne ikke høre noget. Det eneste, der kom ned ad vejen, var en gammel lastvogn. Jeg ventede og ventede, men far kom ikke. Og Generalen og køerne var næsten nået hen til lucernemarken.

Tårerne løb ned ad mine kinder, mens jeg løb fordi laden for at finde et sted, hvor jeg kunne gemme mig, så jeg ikke behøvede at se Generalen slå sig selv ihjel. Der var kun et gemmested – jeg løb ned ad kælderrappen.

Atter knælede jeg ned. Men denne gang bad jeg bare om, at min himmelske Fader ville vise mig, hvad jeg skulle gøre, og lade mig være modig nok til at gøre det.

Da jeg havde bedt, satte jeg mig på en sæk gulerødder for at tænke over tingene. Jeg trak en gulerod ud af sækken, tørrede den af i bukserne og begyndte åndsfraværende at gumle på den. Så slog det mig – jeg kunne lokke Generalen tilbage med gulerødder!

Jeg hældte hurtigt stenene ud af lommerne, og fyldte dem med gulerødder i stedet for. Jeg spurtede op ad kælderrappen med hænderne fulde af gulerødder. Jeg løb fordi laden og hen til gårdet. Generalen luntede stadig af sted langs gårdet en lille stykke vej fra lucernemarken, og køerne fulgte efter.

Jeg bad endnu en hurtig bøn, hvorefter jeg gik lige hen til Generalen og smed den største, tykkeste gulerod lige under snuden på den. Den gamle tyr så end ikke op på mig. Dens lange, lyserrøde tunge snoede sig bare om guleroden og hev den ind i munden. Da guleroden var spist, kiggede den på mig for at få en mere. Jeg stak en frem og begyndte at gå tilbage mod leddet. Generalen fulgte mig med øjnene. I begyndelsen rørte den sig ikke. Den sendte et langt blik ud mod lucernemarken og så et blik mod mig. Og så kom den.

Mit hjerte hamrede, men jeg fortsatte hen mod det åbne led, mens jeg med jævne mellemrum smed gulerødder. Og som sædvanlig fulgte de dumme køer efter Generalen.

Jeg ved ikke, hvor lang tid det tog mig at nå hen til leddet, men da vi endelig nåede derhen, var jeg så udmattet, at jeg knap kunne gå. Så snart den syvende ko var kommet ind gennem leddet, smed jeg de sidste to gulerødder og løb ud og lukkede leddet med et stykke ståltråd. Derefter knælede jeg ned og takkede min himmelske Fader.

Ved aftensmaden den aften pralede jeg ikke af, at jeg kunne klare det hele. Faktisk sad jeg helt stille og spiste. Da far spurgte mig, hvordan dagen var gået, mumlede jeg bare noget om, at det var gået meget godt. Og så skyndte jeg at bede om et stykke brød, bare for at tale om noget andet. □

»MER RENHED I SJÆLEN«

»Helliger jer. Ja, rens jeres hjerter og hvæt jeres hænder og fødder for mig, så jeg kan gøre jer rene« (L&P 88:74).

Zarahemlas folk oplevede en tid med fred og en kraftig åndelig vækst. Tusinder sluttede sig til Kirken, mens Herrens værk skred fremad med ufattelig hast (se Helaman 3:20-24). En af årsagerne til denne herlige epoke var, at Kirkens medlemmer havde rene hjerter.

VI KAN RENSE VORES HJERTER

Helamans Bog beskriver den proces, som Zarahemlas folk fulgte for at opnå denne renselse. Der står, at de »blev døbt til omvendelse« (Helaman 3:24) og troede »på Jesu Kristi navn« (vers 28), idet de var villige til at »modtage Guds ord« (vers 29-30). Ydmyghed var altafgørende, ligesom også faste og bøn var det (vers 35).

Dette er noget af det, som også vi må gøre for at rense vores liv. Det vigtigste aspekt i denne proces er selvfølgelig Jesu Kristi forsoning. Der var intet, vi kunne gøre for at rense os, hvis ikke Jesus havde sonet for vores synder. Men hvis vi oprigtigt omvender os og stræber efter at holde vores pagter, vil Frelserens forsoning vaske os rene og gøre Helligånden i stand til at rense vores hjerter (se 3 Nephi 27:19-20).

Jesu Kristus er også vores store forbillede. Præsident Howard W. Hunter har sagt: »Vi bør ved enhver lejlighed spørge os selv: 'Hvad ville Jesus gøre?' og derpå mere modigt handle i

henhold til svaret ... Vi bør yde enhver mulig indsats for at blive som Kristus, det eneste fuldkomne og

ILLUSTRERET AF SHERI LYNN DOTY

syndfri menneske, denne verden nogensinde har set« (Stjernen, januar 1995, side 87).

DE, DER ELSKER GUD, TJENER
HAM MED RENT HJERTE

Jesu mindede os om, at kærlighed til Gud er det første og største bud, og at kærlighed til andre er »lig ... med det« (Matt 22:37-40). Paulus påpegede, at kærligheden skal gives af »et rent hjerte« (1 Tim 1:5). Den fattige enke, som lagde sine to småmønter i tempelblokken, besad denne egenkab (Mark 12:42-44).

Der er mange i dag, som besidder den samme renhed i hjertet. Bonnie Hammond tjente sammen med sin

mand, ældste F. Melvin Hammond (nu medlem af De Halvfjerds), mens han præsiderede over missionen i Bolivia. Hun beretter om en søster, som sluttede sig til Kirken der. »Hun var meget trofast,« siger søster Hammond. »Hun betalte en fuld tiende. Hun fastede i 24 timer hver måned. Jeg så hende trave op i Andesbjergenes udløbere med ankler, der var opsvulmede af gigt, for at besøge de 11 søstre, som hun var tildelt på sin kreds. Hun besøgte dem trofast hver måned. Selv om det ikke krævedes af hende, gik hun den ekstra mil. Hvis en af søstrene ikke var hjemme, travede hun op i bjergene igen senere for at besøge hende.

Hun kendte Frelseren, den gode hyrde. Hun vidste, at hun også var hyrde, og hun nærrede sine får med Kristi rene evangelium.«

Den eneste måde, hvorpå vi kan rense vores hjerter, er ved at modtage evangeliets ordnansers og følge Mesteren i ord, gerning og tanke. Nogle vil måske miste modet, når de ikke straks modtager velsignelsen. Men så længe vi nærmer os Frelseren med »et sønderknust hjerte og en angergiven ånd« (2 Nephi 2:7), kan vi være forvisset om, at hans forsoning har magt til at tvættes vores liv og rense vores hjerter.

- *Hvordan kan vi gøre brug af forsoningens kraft til at rense vores hjerte?*
- *Hvad kan afholde os fra at øge renheden i vores liv?* □

TJEKKOSLOVAKIET

Ruth McOmer Pratt og
Ann South Niendorf

Františka Vesela blev født i 1881, som den yngste af ti børn i en familie, som boede i en lille landsby i det sydlige Bøhmen (nu Tjekkiet). Hun »var velsignet med en religiøs mor, som havde en engels tålmodighed« – hendes påvirkning var en kilde til styrke for Františka gennem hele hendes liv.¹

Da moderen døde, flyttede den 18-årige Františka til Wien i Østrig for at bo hos sin storesøster. Mens hun boede der, giftede hun sig med Frantisek Brodil i 1904, og de blev velsignet med to døtre, Františka (Frances) og Jana (Jane).

I 1913 hørte hun om det gengivne evangelium og blev døbt i Donau. Ordinansen blev udført sent en stormfuld nat for at undgå religiøs forfølgelse. »Mit hjerte svulmede af tilfredshed, og ved min bekræftelse følte jeg mig fyldt af en ny kraft,« fortalte hun senere. Hendes mand, som »altid var venligt stemt mod Kirken,« blev dog aldrig medlem.

Františka nyfundne glæde ved det gengivne evangelium blev noget neddæmpet, da første verdenskrig brød ud. Under krigen afholdt hun og en håndfuld lokale søstre Bibelstudier og holdt »evangeliets lys i live der, mens de lokale brødre var i kirg og missionærerne var kaldt hjem.«²

Da krigen var forbi, mistede Františka mand sit arbejde, fordi alle

tjekker, som var ansat i den østrigske forvaltning, blev fyret. I 1919 flyttede han sin familie til Prag (i det nu uafhængige Tjekkoslavakiet). Han døde kort efter.

Livet var hårdt for enken og hendes to små døtre. De var helt alene i en fremmed by med kun den smule penge, som Františka bror kunne sende dem, og det var kun med nød og næppe de undgik sultedøden. Deres åndelige sult var lige så stærk, for der gik to år uden nogen som helst kontakt med Kirken.

Men så i 1921 besøgte to ældster fra Wien Gren dem, som svar på Františka breve til den tysk-østrigske mission. De døbte hendes to døtre, som de første i Tjekkoslavakiet.

Trods Františka ihærdige indsats og bønner gik der flere år, uden at de sidste dages hellige missionærer vendte tilbage. Trods denne isolation havde evangeliets så stærk rod i familien Brodil, at Františka datter, Frances, stædigt fastholdt, at hun var opvokset i Kirken.

Efter i et helt årti at have opsendt bønner om, at missionærerne måtte vende tilbage til landet, følte Františka sig tilskyndet til at skrive til Kirkens Første Præsidentskab. (Det var før indførelsen af de regler, vi kender i dag, hvor man opfordres til at tale med de lokale ledere). »En usynlig kraft syntes at presse mig til

at gøre det,« sagde hun. »Det var mit sidste forsøg i denne sag. Jeg mente, at Herren ville gøre resten.«³

Til Františka glæde fik hendes brev til præsident Heber J. Grant øjeblikkelig virkning. Den 24. juli 1929 overværede familien Brodil, at ældste John A. Widtsøe fra De Tolvs Kvorum indviede Tjekkoslavakiet til evangeliets forkyndelse og oprettede den tjekkoslavakiske mission med Arthur Gaeth som præsident.

Om den dejlige begivenhed sagde Františka: »Der er ikke mange mennesker, som vil kunne forstå den glæde, vi følte. Vi havde bedt for denne dag i årevis ... Vi takker Herren af hele vores hjerte.« I sine sidste år var Františka »mor« for missionærerne, hun oversatte missionærpræjer, ledte søndagsskoleklasser, indtil missionærerne havde lært at tale tjekkisk, og tjente som sit fødelands første hjælpeforeningspræsidentinde. Františka Brodilová døde i 1931. I et mindeord om hende skrev præsident Gaeth: »Søster Brodilová's Kristuslignende ånd vil leve videre her ... Hun var mor, rådgiver og forbillede for os alle.«

Præsident Gaeths ord viste sig at være profetiske. Františka moderlige indflydelse kom til at vare ved længe efter hendes død. Præsident Gaeth blev afløst som missionspræsident i 1936 og blev efterfulgt af Wallace Toronto. Præsident Toronto tjente i

VAR HENDES MISSION

32 år – længere end nogen anden missionspræsident i Kirkens historie – gennem de svære år under anden verdenskrig og langt ind i de 40 år, hvor Tjekkosllovakiet var under kom-

munistisk herredømme, og Kirken blev tvunget til at gå under jorden. Det meste af den tid måtte præsident Toronto hjælpe de tjekkske hellige på afstand.

Da præsident Toronto døde i 1968, blev William South og hans hustru bedt om at støtte de tjekkske medlemmer. Præsident Souths hustru var Jane Brodil South – Františka datter. Da præsident South helbred begyndte at blive dårligt i 1977, blev Calvin McOmber og hans hustru, Frances Brodil McOmber – Františka anden datter – bedt om at påtage sig det samme ansvar. De fortsatte på denne post indtil 1980, hvor præsident McOmber døde.⁴

Der gik endnu et årti, før Kirken atter blev officielt anerkendt i Tjekkosllovakiet. Men den tro og udholdenhed, som Františka Brodilová var sådan et stort eksempel på, har styrket de hellige og vil leve som en arv for kommende generationer. □

FOTO: VENLIGST UDDÅNT AF RUTH MCCOMBER PRATT

NOTER

1. Citater, der ikke bærer anden angivelse, stammer fra Arthur Gaeth, »Praying a Mission into Existence,« *Millennial Star*, 31. marts 1932, side 193-197.
2. »Mother of Prague Mission Is Dead,« *Church News*, 13. februar 1932, side 2.
3. Jane Brodil South og Blanch South Fox, »Praying a Mission into Existence,« i Dorothy South Hackworth, *The Master's Touch*, 2 bind, (Salt Lake City: Bookcraft, 1961, 1988), 1:277.
4. Se Kahlile Mehr, »Czech Saints: A Brighter Day,« *Ensign*, 1994, side 46-52.

DIT ÆGTESKAB OG BJERGPRÆDIKENEN

Paul K. Browning

For nogle år siden gik Rick og Jane til en ægteskabsrådgiver for at få hjælp til at løse nogle problemer, som truede med at ødelægge deres ægteskab. Han lyttede til deres beretninger. De fortalte ham begge, at den anden havde såret dem dybt. Deres bitterhed stak så dybt, at ægteskabsrådgiveren ikke kunne se, hvordan de skulle kunne blive forsonet. Men mens han kæmpede for at hjælpe dem med at finde løsninger, kom han til at tænke på Bjergprædikenen. Han kom i tanker om, at prædident Harold B. Lee havde kaldt Bjergprædikenen for »det fuldkomne livs grundlov« (Decisions for Successful Living, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1973, side 57).

Ægteskabsrådgiveren rakte parret en Bibel og bad dem om at slå op på kapitlerne 5 til 7 i Matthæus. »Vil I sammen læse hele Bjergprædikenen højt tre gange i denne uge?« spurgte han. »Og vil I efter hver højtlesning hver nævne mindst én ting, som I må ændre på for at bringe jeres liv i harmoni med dens lære? Husk på, at I ikke skal fortælle den anden, hvor-

dan vedkommende skal ændre sig. I skal fokusere på, hvad I selv skal gøre.« Det gik de tvøvende med til.

Da de den følgende uge vente tilbage til ægteskabsrådgiverens kontor, var de venlige over for hinanden. De var parat til at drøfte, hvordan de kunne indgå kompromiser og samarbejde. Der var sket mindst tre gode ting som følge af, at de havde fuldført deres opgave. For det første havde læsningen af skrifterne bragt Ånden tilbage i deres ægteskab. For det andet havde opgaven tvunget dem til at ransage deres egne motiver og adfærd snarere end ægtefællens. Og for det tredje fuldførte de opgaven uden at skændes.

Bjergprædikenen rummer mange principper, som kan gavne ethvert ægteskab, hvad enten er det problemfyldt eller ej. Jeg vil gerne gennemgå fire af disse principper.

TILGIV HINANDEN

Richard og Carol havde været gift i 20 år. Da de opsøgte en ægteskabsrådgiver for at få løst deres problemer, klagede Carol over, at Richard var ond, beregnende, tankeløs og hidsig. Ægteskabsrådgiveren ventede at høre en anden version fra Richard og blev derfor overrasket, da denne gav Carol helt ret. Han fandt senere ud af, at Richard havde en meget lav selvværdsfølelse og prøvede at opveje det ved at herse med Carol og børnene. Richard erkendte, at han havde brug for hjælp og sagde, at han meget gerne ville ændre sig.

Mistro og vrede truede med at knuse Ricks og Janes ægteskab.

Men ved sammen at læse Frølerens vejledning i Bjergprædikenen, fik de bygget bro over uenighedens kløft.

I løbet af det næste års tid så ægte-skabsrådgiveren Richard blive mere og mere venlig og betænsom. Richard glædede sig over sin forandring og begyndte at få større selvtillid. Ikke desto mindre søgte Carol skilsmisse. Skønt Richard havde behandlet Carol dårligt før i tiden, så havde han dog omvendt sig og ændret på det. Men Carol følte sig dybt såret, og hun var ikke i stand til at tilgive ham.

Richards og Carols historie er ikke usædvanlig. Mange par går og bærer nag i årevis og bruger sommetider erindringen om forgangne uretfærdigheder som undskyldning for at straffe hinanden. Deres manglende vilje til at tilgive kvæler enhver kommunikation, og deres forhold bliver anstrengt.

Freleren sagde: »For tilgiver I mennesker deres overtrædelser, vil jeres himmelske fader også tilgive jer.

Men tilgiver I ikke mennesker, vil jeres fader heller ikke tilgive jeres overtrædelser« (Matt 6:15-16).

Et ægteskab kan bukke under for vægten af utilgivne krænkelse, ligesom Richards og Carols gjorde. Freleren foreslår et alternativ: »Skynd dig at blive enig med din modpart, mens du er på vej sammen med ham« (Matt 5:25). Det betyder ikke, at vi altid skal give efter eller lade vores ægtefælle udnytte os. Det betyder, at vi bør søge efter områder, hvor vi kan indgå kompromis, eller tydeligt, men venligt fortælle, hvad vi mener om ægtefællens handlinger. Og efterksom

det er umuligt for os at kende enhvers motiver og de udfordringer, som vedkommende kæmper med, har Herren sagt: »Af jer forlanges det, at I tilgiver alle mennesker« (L&P 64:10).

Nøgler til tilgivelse

1. Se situationen fra din ægtefælles synspunkt.
2. Sæt dig i din ægtefælles sted og forestil dig, hvor inderligt du måtte ønske at blive tilgivet.
3. Tænk på alle din ægtefælles gode sider. Det positive vil som regel langt opveje det negative.
4. Tal kun, når du mener at kunne styre dine følelser.
5. Lad være med at tænke på, hvem der har ret eller uret.
6. Søg Ånden. Helligånden vil hjælpe dig med at tilgive.

GÅ DEN EKSTRA MIL

Jim og Marian havde brugt meget tid på at finde ud af, hvem der ydede de største ofre i deres ægteskab. De mente, at et ægteskab kun kunne fungere, hvis det foregik på fifty-fifty-basis. Ingen af dem mente, at den anden ydede sit. De var begge oprørte over, hvor lidt den anden ydede i ægteskabet.

Herren gav for længe siden en løsning på det problem:

»Og vil nogen ved rettens hjælp tage din kjortel, så lad ham også få kappen.

Og om nogen vil tvinge dig til at følge ham én mil, så gå to mil med ham.

Giv den, der beder dig, og vend ikke ryggen til den, der vil låne af dig« (Matt 5:40-42).

Da Jim og Marian lod være med at se på, hvor meget de hver især kunne *modtage*, og i stedet så på, hvor meget de kunne *give*, begyndte deres ægteskab at blive bedre. Mormon sagde, at »den kærlighed, som er Kristi rene kærlighed« ikke »søger sit eget« (se Moroni 7:45, 47). Der findes i Bjergprædikenen et princip, som kan få dette til at fungere i praksis: »Derfor: Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre imod jer, det skal I også gøre mod dem. Sådan er loven og profeterne« (Matt 7:12).

For at få det til at fungere var Jim og Marian nødt til at finde ud af, hvad den anden forventede. Marian var romantisk anlagt og satte pris på betænksomme små breve, en blomst i ny og næ og hyppige verbale påmindelser om, at hun var elsket. Jim derimod mente, at den bedste måde, hvorpå han kunne vise, at han elskede hende, var ved at klare småreparationer i hjemmet, ordne haven og sikre familien økonomisk trykthed. Ingen af disse synspunkter er det andet overlegent. Da de indså, at de udtrykte kærlighed på hver deres måde, begyndte de at udtrykke kærlighed, som den anden forventede det. Som følge af det begyndte de at betragte ægtefællens indsats som rimelig.

Nøgler til retfærdighed i ægteskabet

1. Koncentrér dig om at give til ægtefællen.
2. Lad være med at føre regnskab over, hvor meget du giver og modtager.
3. Vær forstående over for din ægtefælles behov og gør dig klart, at de sikkert adskiller sig fra dine.
4. Lær at forstå hinandens måde at vise kærlighed på.

»DØM IKKE«

Fred og Jean overvejede at købe en ny vaskemaskine. De gik ofte sam-

men ud og så på forskellige modeller. Til sidst fandt de en, som de begge syntes om, men de tøvede lidt med at købe den, fordi den var ret dyr.

Næste dag gik Fred alene tilbage til butikken og købte vaskemaskinen som en overraskelse til Jean. Han sørgede for at få den leveret, mens hun ikke var hjemme.

Da Jean kom hjem og så vaskemaskinen, blev hun vred. Hun beskyldte Fred for at være ubetænksom, fordi han ikke havde ladet hende være med til at træffe den endelige afgørelse. Hendes beskyldninger førte til et skænderi.

Der er mange evangeliske principper i Bergprædikenen, som kan føre til udvikling i ægteskabet.

Nogle af dem er tilgivelse, tjeneste, tålmodighed, ydmyghed og kærlighed.

Fordømmelse er en hyppig årsag til konflikter i ægteskabet. Som regel, ligesom det var tilfældet i historien om Fred og Jean, bygger vores bedømmelse på et forkert grundlag. Vores formodninger og beskyldninger kan føre til vrede og bitterhed.

Frelseren advarede: »Døm ikke, for at I ikke selv skal dømmes.

For den dom, I dømmes med, skal I selv dømmes med ...

Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje?« (Matt 7:1-3).

Når vi dømmes vores ægtefælle hårdt, viser det bare, at der er noget galt i vores eget liv. I stedet burde vi spørge os selv: *Hvorfor irriterer min ægtefælles adfærd eller indstilling mig så meget?* Svaret på det spørgsmål kan hjælpe os til at »tag(e) bjælken ud« (Matt 7:5) af vores eget øje og være mindre tilbøjelige til at finde fejl hos ægtefællen.

Nøgler til at undgå at dømmes

1. Hold kommunikationslinierne åbne. Par, som regelmæssigt taler med hinanden, er mindre tilbøjelige til at løbe ind i alvorlige misforståelser.
2. Hav realistiske forventninger til din ægtefælle.

3. Lad tvivlen komme din ægtefælle til gode.
4. Husk på, at folks stærke og svage sider er forskellige. Vi udvikler os hver især i vores eget tempo.
5. Tænk over, hvordan *du* kan ændre dig, ikke på, hvordan din ægtefælle kan ændre sig.

UDØV SELVBEHERSKELSE

John og Cathy opsogte en ægteskabsrådgiver for at få hjælp. »John kan ikke styre sit temperament,« sagde Cathy. »Han er hele tiden vred, og som regel aner jeg ikke hvorfor.«

Efterhånden som samtalen skred frem, blev John mere og mere ophidset. Pludselig rejste han sig og råbte ad sin kone: »Jeg behøver ikke at finde mig i det her! Det er dig, der har brug for hjælp, ikke mig!« Og så stormede han ud af lokalet og lod Cathy sidde rystende og bleg tilbage.

Det er umuligt at have Ånden hos sig, når man er vred. Frelseren fortalte nephiterne, at »en trættekær ånd er ikke af mig, men af djævelen« (3 Nephi 11:29). Når vi lukker vreden ind i vores hjem, skaber vi en atmosfære, hvor Satan kan volde splid mellem familiens medlemmer. Vrede er selvforstærkende; den nærer kun de værste følelser i os selv.

Frelseren taler imod vrede i Bjergprædikenen: »Enhver, som bliver vred på sin broder, skal kendes skyldig af domstolen; den, der siger: Ra-

ka! til sin broder, skal kendes skyldig af Det store Råd; den, der siger: Tåbel! skal dømmes til Helvedes ild« (Matt 5:22). Læg mærke til, at dette skriftsted fortæller os, at vi ikke skal bruge skældsord. Hvor ofte bruger familiedlemmer ikke hån og ukvemsord for at såre hinanden?

Alternativet til vrede er selvbeherkskelse. Det betyder ikke, at vi aldrig bør give udtryk for vores mishag eller irrettesætte sårende adfærd. Men når vi gør det, bør vi huske på, at det er adfærd som er forkert, og ikke den person, som vi irrettesætter. Herrens råd lyder, at vi skal udøve »mildhed, sagtomdighed og uskrømtet kærlighed ...

Irrettesæt (i tide) skarpt (tydeligt), når den Helligånd driver dertil, og udvis derefter større kærlighed mod ham, som du har irrettesat, at han ikke skal betragte dig som sin fjende« (L&P 121:41, 43).

Nøglerne er selvbeherkskelse og kærlighed. Disse egenskaber kræver tid og tålmodighed at udvikle.

Nøgler til at overvinde vrede

1. Når du bliver vred, bør du spørge dig selv: *Hvem vil det gavne, at jeg giver udtryk for min vrede?* Hvis din kritik ikke vil gavne den, som den er rettet imod, så lad være med at udtrykke den.
2. Hvis det er nødvendigt at irrettesætte, så udøv det princip, som går ud på at irrettesætte hurtigt og

tydeligt og derefter udvise større kærlighed mod den, man har irrettesat.

3. Undgå at bruge skældsord, især i vrede.
4. Arbejd på at udvikle selvbeherkskelse på andre områder af dit liv.
5. Søg at have Helligånden i dit liv. Du kan ikke føle Herrens Ånd og verdens ånd på samme tid.

BJERGPRÆDIKENEN KAN HJÆLPE

Der er andre evangeliske principper, som giver Bjergprædikenen betydning for ægteskabet. De omfatter tjeneste, tålmodighed, lydighed, dymyghed og kærlighed. Den slags egenskaber udvikles ikke bare uden videre i et ægteskab. De stærkeste ægteskaber er blevet stærke, fordi parterne i de ægteskaber arbejder på at gøre dem stærke.

Skriften siger, at ægtemænd og hustruer skal blive »ét kød« (1 Mos 2:24). Skønt hver ægtefælle beholder sin egen identitet, bliver deres liv og vilje ét. Helligåndens gave er vores største aktiv i vores stræben efter at skabe denne enighed i ægteskabet og overvinde »selvet« for bedre at kunne tjene ægtefællen. Jo mere enige vi bliver, desto mere himmelsk bliver vores ægteskab, og vi nærmer os det ideal, som Frelseren fremsatte i Bjergprædikenen: »Så vær da fuldkomne, som jeres himmelske fader er fuldkommen!« (Matt 5:48). □

Engle ved min side

Lara Maya Bangerter

Det var min tur til at standse en eller anden og tale om evangeliet. Jeg havde kun været i Tyskland i to dage, og jeg følte mig bange for folk og for min kaldelse som missionær.

Jeg kiggede mig nervøst omkring på gaden efter en eller anden, som jeg tænkte ville reagere positivt. Jeg spekulerede på, hvordan jeg skulle kunne holde det her ud de næste 18 måneder.

Jeg ville ikke have, at min kammerat skulle vide, at jeg var bange, så jeg gik hen til en dame, der så ud til at være i fyrtene. Men i stedet for at stille hende det spørgsmål, som jeg havde i tankerne, vendte jeg mig om og stak af. Frygten for at blive afvist var for overvældende – jeg måtte bare flygte.

Da jeg endelig fik styr på mine tanker igen, vældede skammen op i mig. Min frygt var blevet afsløret, og den afholdt mig fra at blive en god missionær.

Desværre aftog min svaghed ikke som dagene gik, og jeg begyndte at frygte, at jeg aldrig ville blive lykkelig

og få succes som missionær. Alle mine bønner drejede sig om min svaghed.

Intet syntes at hjælpe, før jeg havde været i missionsmarken i omkring to uger. Det var en kølig forårsmorgen, og min kammerat var ved at lave morgenmad. Jeg sad på gulvet og fandt skriftsteder om at missionere, som jeg så læste højt.

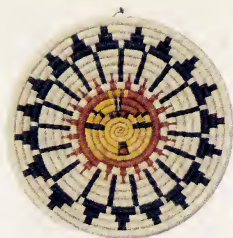
»Lære & Pagter 84:88,« sagde jeg. »Og den, som modtager jer, hos ham vil jeg også være.« Min stemme knækkede over. Tankerne kørte rundt i hovedet på mig, da jeg indså, at jeg som missionær nød guddommelig støtte.

Jeg begyndte forfra: »Og den, som modtager jer, hos ham vil jeg også være; thi jeg vil gå foran jer. Jeg vil være på jeres højre og venstre side; min Ånd skal være i jeres hjerter og mine engle rundt omkring jer til at styrke jer.« Jeg havde ingen grund til at være bange for at undervise folk om evangeliet. Min himmelske Fader var på min højre og venstre side, og hans engle var omkring mig for at styrke mig. Fra den morgen forestillede jeg mig altid, at der var engle omkring min undersøger, min kammerat og mig, hvis jeg pludselig følte mig bange. Med den støtte ville jeg aldrig kunne få fiasko. □

SYDVESTLIGE USA

SIDSTE DAGES HELLIGE INDIANERES KUNST

Tawa Kachina, spiralplade, ukendt væver. Denne Hopi-platte, som repræsenterer solen, er flettet af yucca-blade. Traditionelt blev disse platter brugt som bryllupsgaver.

Herover: Regn og hagl, 1978, sandmaleri på træplade af Christine Allen. I gamle dage blev sandmalerier lavet til brug i religiøse ceremonier. Til højre: Bryllupsvase, 1983, brændt ler af Helen Naha. Vasens to drikketude, en til bruden og en til gommen, symboliserer deres forening i et nyt liv.

HELLIGE FORBINDELSER

Navajo- og Hopi-indianerne i det sydvestlige USA har en rig kunstnerisk arv. Meget af den kunst, som skabes af sidste dages hellige indianere, viser Jesu Kristi evangeliums indflydelse i kunstnerens liv. Det er en hellig forbindelse, som Navajo-indianerne i det nordlige New Mexico og Arizona kalder *hozho*. *Hozho* omfatter alt, som betragtes som »dydigt, elskeligt, hvad der har godt lov eller er prisværdigt« (se 13. trosartikel). *Hozho* er et liv i harmoni med Gud, naturen og ens medmennesker. Navajo-kunstneren Harrison Begay siger: »Som sidste da-

ges hellige mener jeg, at det bedste sted at fordybe sig i *hozho* er i tempellet.«

Hopi-indianerne i det nordøstlige Arizona tror, at deres stammenavn angiver, at de tilbeder Skaberens. »Vi bor på indviet jord,« siger en Hopi-kunstner. »Vi mener, at Herren har betroet os dette land, og at vi en dag må stå til regnskab over for ham for vores forvaltning.«

På disse sider ses et udvalg af sidste dages hellig navajo og hopi kunst. Mange af de kunstnere, hvis værker ses her, har tjent i Kirken som åndelige ledere i årevis.

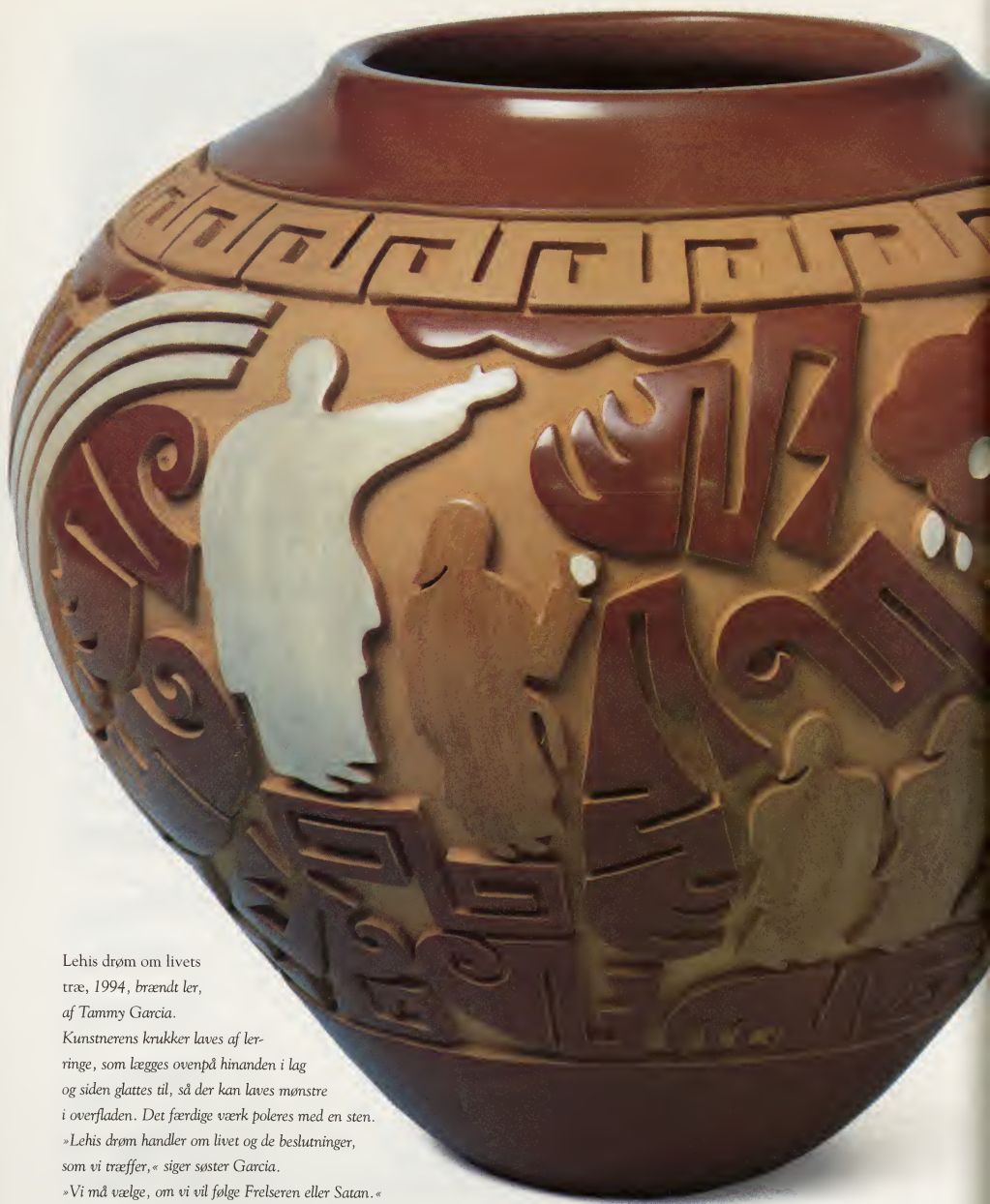
»En kunstner kan tage genstande, som ikke har liv i sig selv, og ved hjælp af forskellige kunstneriske teknikker skabe et værk, der lever. Uanset om værket er realistisk, abstrakt eller to- eller tredimensionalt bliver det levende.

Hvis jeg skulle give et godt råd til sidste dages hellige kunstnere rundt om i verden, så vil det være, at de skal leve Jesu Kristi evangelium fuldt ud. Vi bør ikke skabe værker for at ære os selv, men for at ære Gud. Hvis vi opnår anerkendelse for vores kunst, må vi aldrig glemme, at vor himmelske Fader gav os talentet.«

William Hatch, navajo-kunstmaler

ORLYSNINGER OG FOTOS TIL DENNE ARTIKEL ER VENLIGST UDLEJNT AF KIRKENS MUSEUM FOR SIDSTE DAGES HELLIGES KUNST OG HISTORIE. HVOR ANDET IKKE ER ANGIVET, ER FOTOS TAGET AF RONALD READ

Lehis drøm om livets
træ, 1994, brændt ler,
af Tammy Garcia.

Kunstnerens krukker laves af ler-
ringe, som lægges ovenpå hinanden i lag
og siden glattes til, så der kan laves mønstre
i overfladen. Det færdige værk poleres med en sten.

»Lehis drøm handler om livet og de beslutninger,
som vi træffer,« siger søster Garcia.

»Vi må vælge, om vi vil følge Frelseren eller Satan.«

Hopi-pottemagere bruger de naturlige materialer, som de har lige for hånden.

Leret hentes i bjergene. Man laver farver af planteafkog. Pensler laves af yucca-blade. Der laves skraberedskeer af græskar. Og i dette samfund, hvor man ikke har træer, må man samle fåregødning til brændsel.

Mange familier knyttes sammen ved at lave indiansk kunst, sådan som det er tilfældet med familien Nampeyo. Nampeyo, der ses herunder på et fotografi taget af Edward Curtis i 1895, var en dygtig pottemager, hvis efterkommere den dag i dag viser hende respekt ved at signere deres værker med Nampeyo som en del af deres navn.

UDANT AF SMITHSONIAN INSTITUTION

Herunder til venstre: Vandrings-mønstret krukke, 1952, af Fannie Nampeyo Polacca, som viser Hopi-indianeres afsluttende vandrings til det nordlige Arizona. Hopiernes legender fortæller, at deres forfædre sejlede over havet i sibbde for at slå sig ned i et varmt land et eller andet sted syd for Arizona. Herunder til venstre: Tom Polaccas omvendelse, af Thomas Polacca. Thomas skildrer sin bedstefars åndelige søgen og dåb. Fjeren, som kommer ud af Toms mund, er et Hopi-symbol på bøn.

»Jeg har lavet en krukke, som skildrer de tre grader af herlighed (se L&P 76). Jeg byggede mønstret over traditionelle Kiva-indianske freskoer og malerier, som beretter en lignende historie. Jeg tror, at vores forfædre har kendt historien som en del af deres arv. Når jeg skaber keramik, kan jeg trække på den arv uden at give køb på mine sidste dages hellige principper. Jeg sammenligner min udvikling som medlem af Kirken med den slibning og polering, som skal til for at færdiggøre en krukke. Til tider føler jeg, at jeg bliver 'slebet' og 'poleret' i min stræben efter fuldkommenhed. Til allersidst skal krukken lutres i ilden; den dag kommer, når hele jorden skal renses med ild.«

Les Namingha, pottemager

»Indianerne fra det sydvestlige USA nyder en rig kulturarv. Deres værdier og deres livsstil, som genspejles i deres kunst, ligger tæt op ad Jesu Kristi evangelium. Denne hellige forbindelse styrker familieband og giver øget livskvalitet.

Der er så mange smukke tros-sætninger i de sydvestamerikanske indianeres kultur, som også er en del af evangeliet. De omfatter blandt andet ærbødighed for Skaberen, kærlighed til familien og familieband, som rækker ud til dem, der er gået bort, og dem, der endnu ikke er født. Jeg mener, at det er vigtigt, at vi skaber kunst i fællesskab med Ånden, så den kunst får os til at løfte blikket mod Skaberen.«

John P. Rainer jun., fløjtemager og musiker

FOTO: HOWARD BANNER

Herover: Foto af Window Rock i Arizona, som er det traditionelle centrum for navajo-folket. Til højre: Tre grader af herlighed, 1991, Halskæde af Phil Sekaquaptewa. Kunstneren siger, at solen, månen og stjernerne på solviferen repræsenterer herligheder i menneskets liv efter døden.

Fjerens midterrib repræsenterer det højeste rige. Kunstneren har brugt lasursten til at repræsentere et lavere rige, og koralt til at symbolisere det laveste rige.

Tæppe med stormmønster, 1980, af Rose Keith. Kvadraten i midten repræsenterer hjemmet eller hogan'en. Det berøres af lyn, som udgår fra hver af navajo-traditionens fire hellige bjerge. Lyn er symbol på regnens velsignelse i et ørkensamfund.

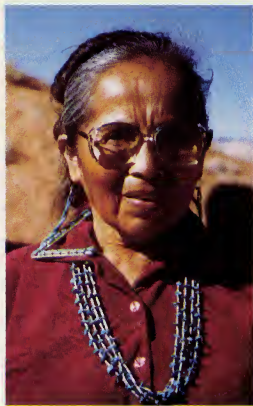
Navajo-tæppe i ganado-stil, 1991, af Elnora Teasyat. Navajoernes hozho-værdier – skønhed og dynamisk energi forbundet med harmoni og selvbeherskelse – ses tydeligt i dette vævede tæppe. I ganado-stilen laver væveren spejlvendte rudemønstre ved hjælp af grå og sort uld med rød uld som

STJERNEN

»I begyndelsen blev jorden skabt i åndelig skønhed. Stjernerne og himmelhvelvet blev ført sammen, og solen blev sat til at skinne om dagen, og månen til at skinne om natten. Alt blev skabt i skønhed.

De 'gamle,' mine forfædre, bad for længe siden om, at de måtte vandre i skønhed. Jeg har arvet det ønske. Det medfører, at jeg bestræber mig på at vandre i skønhed, at vandre i glæde og at vandre med omsorg og hensyntagen til andre. Jeg stræber efter at leve reffærdigt og tænke gode tanker. Ved at gøre det vil jeg opnå hozho.«

Leta Keith, navajo-væver

Herover: Missionærer i reservatet, 1985, håndspundet uldtæppe af Leta Keith. Sidste dages hellige missionærer blev første gang udsendt til de sydvestlige stater af Brigham Young i 1854. Søster Keith skildrer nutidige missionærer blandt sandstensklipperne i Monument Valley i Arizona, hvor hun og hendes familie bor. Modsatte side: Ute-familie, 1994, udskåret i Utah-alabast af Oreland Joe. »De amerikanske indianere har altid været familieorienterede. Manden i denne skulptur bærer en kappe, som er tegn på lederskab. Ved hans side står hustruen med deres spædbarn. Vi elsker og respekterer nyfødte børn, fordi der er noget ganske særligt ved deres ankomst til jorden.«

Herunder: Majs-krukke, 1994, keramik af Iris Youvella Nampeyo. Iris, som er medlem af Hopi Corn Clan, viderefører en familietradition for godt lertøj, som hun har lært af sin mor, Fannie, og sin bedstemor, Nampeyo. Majs er ikke kun føde, det er også et betydningsfuldt Hopi-symbol. De lærer deres børn at vandre på en lige så ret kurs som en række majsplanter.

Herover: Frelsesplanen, 1994, brændt lertøj af Shirley Ben. Søster Ben blev genaktiviseret i Kirken, da hun læste Mormons Bog umiddelbart efter sin søns død. Krukken repræsenterer Herrens plan for lykke. □

HOLD DIG FRA DET

Ældste H. Burke Peterson
Emeritusmedlem af De Halvfjerds

blade og bøger, på CD og kassetrebånd, i tv og biografteater skildres oftere og oftere en livsstil, som måske kan måle sig med de udskejelser, som fandt sted i Sodoma og Gomorra. Biografteater, musik og trykte materialer er fyldt med en overflod af sex, nøgenhed og vulgaritet.

I Moroni 10:30 kan vi læse: »Og atter vil jeg formane jer til at komme til Kristus og holde fast ved hver god gave, men ikke røre ved den onde gave eller noget urent« (fremhævelse tilføjet).

En af de største tragedier er, at alt for mange sidste dages hellige ser og lytter til den form for »underholdning«. Nogen begynder med at gøre det af ren skødesløshed i begyndelsen. De tror, at de er åndeligt stærke og vil være immune over for denne påvirkning. Dette skidt er hverken mere eller mindre end pornografi forklædt i en af sine mange utallige forklædninger – et af mestersvindlerens bedste produkter. Satan har langsomt og underfundigt sænket samfundets moralske normer til et tragisk og undergravede niveau.

En stor del af den tragedie, som jeg taler om, er, at så mange ikke er klar over, at de er fanget eller snart vil være det. De betragter det som en form for underholdning, som giver et pusterum fra dagens mange problemer. Men i virkeligheden letter det dem kun for deres åndelighed og deres evne til at trække på himlens kræfter i nødens stund.

Vi må få en fuldstændig forståelse af, hvad konsekvensen af at nyde den slags underholdning er. Intet menneske kan se på, læse om eller lytte til så åbenlys vulgaritet, selv i dets mildeste form, uden at volde en kærlig Gud sorg og skade sin egen ånd. Vi kan ikke se på eller lytte til disse vanhellige skildringer i vore egne hjem, eller hvor de nu bliver vist, uden at lide under konsekvenserne af det – og de konsekvenser er ganske håndgribelige.

Vi må huske på, at velsignelserne for at leve et retskaffent liv kun tildels nydes i dette liv. På samme måde vil vi ikke fuldt ud erkende omfanget af den elendighed, vi pådrager os ved at bryde Guds befalinger, så længe vi lever her på jorden. Evigheden er meget, meget lang tid.

Jeg bønfalder jer om, at holde jer fra det. Hold jer fra film, videoer, tryksager og musik – uanset hvor gode anmeldelser, de får – hvori der forekommer upassende adfærd eller udtryk. Vær modig nok til at slukke for det derhjemme. Smid båndene og bladene i skraldespanden, for der hører skrald til.

Lære og Pagter giver en advarsel og et løfte. Løftet lyder: »Dersom I kun har øje for min ære, skal jeres hele legeme være opfyldt med lys, og der skal intet mørke være i jer, og det legeme, der er fyldt med lys, fatter alle ting« (L&P 88:67).

Hvis vi skal anvende det skriftsted på vor tid, er det min opfattelse, at hver gang vi ser på eller lytter til den slags materiale – selv i dets mildeste form – bliver lyset i os svagere, fordi mørket i os øges. Resultatet af det er, at vi ikke længere kan tænke klart i livets udfordringer – hvad enten det gælder arbejde, kirke, skole, familie eller vores personlige liv. Vi har fyldt kanalen til lysets kilde med urene bil-eder. Vores ret til personlig åbenbaring på ethvert område bliver også meget begrænset. Vi klarer os ikke godt i skolen eller på arbejdet. Vi bliver mere og mere overladt til os selv, og som følge heraf begår vi flere og flere fejl, og vi er ikke så lykkelige mere. Husk på, at vores sind er et vidunderligt redskab. Det vil gemme alt, hvad vi lægger ind i det, både smuds og skønhed. Når vi ser eller hører noget, som er sjofelt eller vulgært, uanset hvor det så kommer fra, gemmer vores sind det. Når det fylder det smudsige arkiv, skubbes de smukke og rene tanker i baggrunden. Håb og tro på Kristus begynder at blegne, og forvirring og utilfredshed bliver vores følgesvende.

Brødre, søstre og forældre er ikke så lykkelige sammen, som de har været. Vi finder mindre og mindre fred og tilfredshed i vores hjerte og vores hjem. Stridbarhedens ånd viser sit grimme ansigt, og når der hersker stridbarhed, forlader Kristi Ånd os.

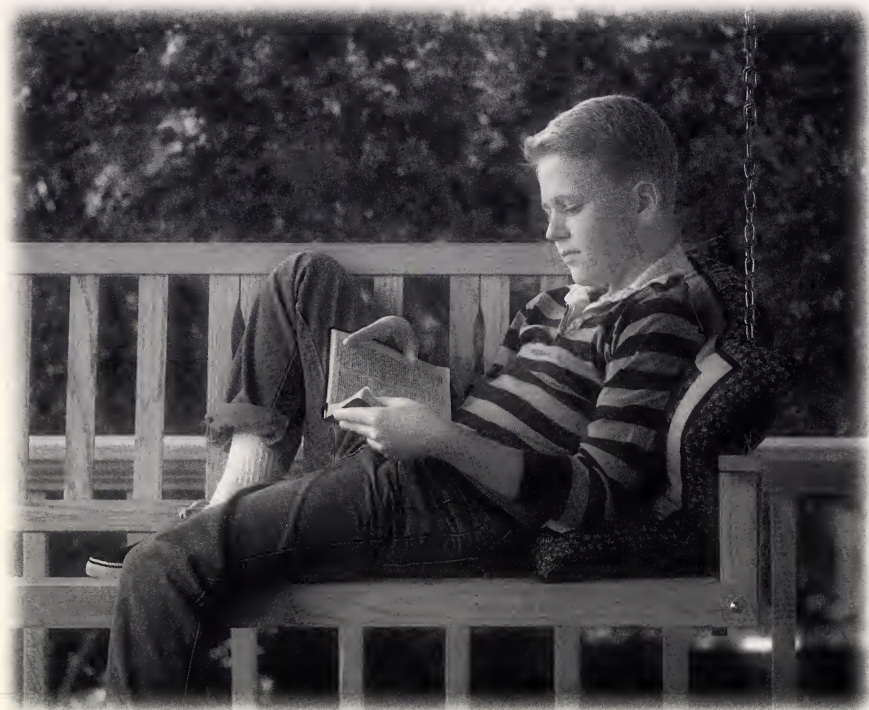
Jeg gentager, hold jer fra det. Sluk for det, gå væk fra det, brænd det, slet det, ødelæg det. Jeg ved, det lyder hårdt, når vi siger, at mange af de film, der er forbudt for børn under 16, er produceret ved satanisk indflydelse. Vores standarder bør ikke dikteres af andres normer. Jeg gentager, på grund af det, som de virkelig står for, tjener den slags film, musik, bånd og andre produkter mørkets fyrstes hensigter.

Hvis I har det problem, at I læser eller ser upassende materiale, så lad mig give jer et håb og en slagplan. Gå til jeres forældre eller biskop og bed om hjælp. Gå til Herren. Det er ikke let at hold op med den slags aktivitet og rense ånden for disse urenheder. Det er ikke noget, der går hurtigt, men det kan lade sig gøre.

Hemmeligheden bag det at rense vores ånd for urenheder er ikke indviklet. Det begynder med inderlig og oprigtig bøn hver morgen og ender med bøn hver aften. Det er, mener jeg, det vigtigste skridt i renselsesprocessen. Det kan blot være en bøn om styrke til at vende sig fra dårlige venner eller en bøn om, at synden må synes dig modbydelig.

Men husk på, at ikke alle bønner besvares samme dag eller den næste. Til tider tager det lang tid. Hvis du allerede har prøvet, men givet op, så bønfalder jeg dig om at prøve igen og igen og igen. Vor himmelske Fader vil ikke svigte dig, hvis du holder ud.

Opnå øget åndelig styrke ved dagligt studium af skrifterne. Dit studium behøver ikke være langvarigt, men det skal finde sted dagligt. Begynd at læse i skrifterne i aften og lad aldrig en dag gå uden at læse i dem, om det så kun er i et par minutter. Skrifterne vil hjælpe os til at overvinde mørket med lys.

Det næste skridt i denne slagplan er at opnå en øget åndelig styrke ved dagligt studium af skrifterne. Dit studium behøver ikke være langvarigt, men det bør være dagligt. Hvis jeg var dig, ville jeg læse i skrifterne i aften og så aldrig lade en dag gå uden at læse i dem, om det så kun er i et par minutter. Skrifterne vil hjælpe os til at overvinde mørket med lys.

Det tredje skridt, som jeg vil anbefale, er, at hvis det er nødvendigt, så

sørg for at opnå den velsignelse, som ligger i at bekende. Alt for mange gemmer på indre skyldfølelser som følge af fejltrin, de ikke helt har omvendt sig fra. Bekendelse er en del af omvendelsesprocessen. Hvis du er en af dem, der har behov for det, så bøn-falder jeg dig om at tale med din biskop, inden solen går ned i morgen.

Jeg bærer vidnesbyrd om, at Frelseren leder dette værk. Må jeg gentagne gange de ord, som profeten Moroni ud-

talte i sin afskedstale i Moroni 10:32: »Ja, kom til Kristus og bliv fuldkommen i ham og fornægt jer selv alt, hvad der er ugudeligt; og dersom I fornægter jer selv alt, hvad der er ugudeligt samt elsker Gud af hele jeres magt, sind og styrke, da er hans nåde tilstrækkelig for jer, så at I gennem hans nåde kan blive fuldkomne i Kristus; og dersom I ved Guds nåde er fuldkomne i Kristus, kan I ingenlunde fornægte Guds kraft.« □

I SIN FARS FODSPOR

Janet Thomas

Han er 16 og bor på Tahiti. han lever og ånder for fodbold og spiller ofte op til fire kampe om dagen.

Han spiller for Tahitis bedste fodboldhold. Og en af Tahitis mest berømte fodboldspillere bor i hans hjem. Han kalder ham far.

Det er både en stor velsignelse og et stort problem for Naea Bennett. Alle på Tahiti kender historien om hans far, Erroll Bennett. Som ung mand var Erroll den bedste fodboldspiller på Tahiti, ja, måske i hele det sydlige Stillehavsområde. Han hørte om Kirken og ville gerne døbes. Missionærerne belærte Erroll om at holde sabbatsdagen hellig, men alle Errolls fodboldkampe lå om søndagen. Han mente, at hvis han og hans hustru skulle døbes, så måtte han lægge fodbolden på hylden. Han mente, at hvis han viede sit liv til Herren, så måtte han følge Herrens belæring om kun at benytte sabbatsdagen til åndelige anliggender.

Erroll Bennetts beslutning gik ikke upåagtet hen. Fodbold var jo trods alt den mest populære sport på Tahiti, og han var topholdets stjernespiller. Han var udsat for pres fra sin omgangskreds, sine holdkammerater og fod-

boldforbundets ledelse. Men da Erroll blev døbt og fortalte sit hold, at han ikke ville spille om søndagen mere, begyndte fodboldforbundet at lave ændringer, så Erroll kunne fortsætte. De ændrede på spilletidspunkterne og rykkede søndagens kampe til hverdagsaftner. Det viste sig, at hans holdkammerater også nød at have søndagen fri til at være sammen med deres familie, og holdet spillede endnu bedre nu, hvor deres stjernespiller kunne være med. Erroll blev den mest markante spiller på holdet. Da det bedste hold på Tahiti ikke ville spille om søndagen, rykkede man finalerne i Tahiti Cup til lørdag. Selv finalen i Stillehavsmesterskabet blev rykket. En mand, som stod fast på sit, ændrede en hel nations sportsvaner.

Den mand, Erroll Bennett, der nu er stavspræsident i Pirae Stav på Tahiti, er Naeas far. Og takket være sin far behøver Naea ikke at spille om søndagen. Han har ikke været tvunget til at træffe de svære valg, som hans far

Naea og hans far spiller for samme klub, selv om Erroll, der er tidligere fodboldstjerne, nu mest fungerer som træner for de yngre spillere.

TAHITI

TAHITI

måtte. Det er de 11 andre sidste dages hellige spillere i Naeas klub heller ikke. Og Naeas søstre behøver ikke at spille basketballkampe om søndagen. Enhver på Tahiti ved, at det ikke kan betale sig at bede en sidste dages hellig om at spille om søndagen. Hvordan har Naea det med den beslutning, som hans far traf? »Jeg er meget stolt af ham,« siger Naea. »Det var en klog beslutning. Den er kendt over hele Polynesien.«

Det er det gode ved at have en berømt far. Det vanskelige er, at alle forventer, at man skal være lige så god, som han var. Præsident Bennett er helt klar over de forventninger, som stilles til hans søn. »De venter, at han skal være en ny udgave af mig,« siger præsident Bennett. »Men jeg fortæller ham, at det skal han ikke tage sig af. Han skal spille for sin egen skyld og ikke prøve at være som en anden. Gennem sin træning vil han blive den spiller, som han skal være.«

Præsident Bennett spiller stadig i samme klub som sin søn på æresdivisionens tophold. Som 42-årig står Erroll ved afslutningen af sin karriere. Han siger, at han godt kan mærke, han er blevet ældre. Han glæder sig over at hjælpe yngre spillere med at nå deres fulde potentiel. Men han er endnu ikke helt parat til at overlade fodbold-

banen til sin søn. Med en drillende tone, som ikke helt kan skjule stoltheden i hans stemme, opsummerer han sin søns evner som fodboldspiller: »Han er god nok. Jeg siger ikke, at han er bedre end sin far, men han er god nok.«

Når det angår fodbold følger Naea i sin fars fodspor. Men Naea har lidt andre planer med sit liv. »Jeg vil gerne på mission,« siger Naea. Erroll blev medlem af Kirken, efter at han var blevet gift, og han fik derfor ikke mulighed for at rejse på mission i sin ungdom. Intet vil glæde ham mere end at støtte sin søn, mens han er på mission.

Præsident Bennett viser sin søn sit yndlingskriftet i Alma 17:2-3, mens far og søn nyder en stille stund sammen på verandaen. Det skriftsted beretter om, hvordan Mosiahs sønner efter flere års adskillelse atter møder deres ven Alma. De havde alle været på mission, og de glædede sig nu over at erfare, at de alle stadig var stærke i troen og stadig var Guds mænd.

Det er ikke svært at forestille sig, hvad præsident Bennett ønsker for sin søn. Hvad enten det nu er fodbold eller noget helt andet, som Naea har i vente i fremtiden, så er det, der vil glæde hans far mest, at se ham fortsætte med trofast at tjene Gud. □

Venstre: Naea modtager også træning i skrifterne fra sin far, der samtidig er hans stavspræsident. Herover: Selv om fodbold spiller en fremtrædende rolle i familien Bennetts liv, foretrækker Naeas søstre at spille basketball.

Templet i Arizona, ildtæppe (1990) af Leta Keith

Søster Keith, der er anerkendt væver og omvendt til Kirken, blev besejlet til sin mand, Hurley, i templet i Arizona i 1971. Hun besøger regelmæssigt templet og deltagere i tempeleordningerne på hendes modersmål navajo. Den sluttende regnbue, der hæver sig over templet på dette tæppe, er et traditionelt navajo symbol på velsignelser. Se andre eksempler på sidste dages hellig indiansk kunst i dette nummer.

Gud har velsignet de amerikanske indianere med et utroligt talent for at tegne, male, fremstille smykker, væve og udtrykke sig kunstnerisk. «

– Ray Tracey, sidste dages hellig navajo-kunstner (se »Sydvestlige USA: Sidste dages hellige indianeres kunst,« side 34).

Øverst til venstre: Tre grader af hellighed, 1994, brændt ler, af Les Namingha.

Øverst: Squashblomstkræde, 1978, af Wayne Sekaquaptewa.

Herover nederst:

Ekko af de gamle, 1988, brændt ler, af Lucy Leuppe

McKelvey.

Herunder til venstre: Noa og arken, 1990, af familien Eugene og Isabelle Naranjo.

